Nr. 295 — Niedziela 20 września 1936 r. — Rocznik XLV

Redakcja i Administracja
Warszawa
ul. Warecka 7—Tel. 5.06.70

Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Telefon 103.10

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ
WYCHODZI CODZIENNIE RANO
WYDAWCA: RADA NACZELNA P. P. S.

Cena 15 groszy za numer
Miesięcznie złotych 3·50
Zagranicą 6 złotych
Konto PKO w Warszawie Nr. 29.123
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 188

Warunki prenumeraty: w Krakowie z odnoszeniem miesięcznie zł. 3,50, na prowincji miesięcznie zł. 3,53, zagranicą zł. 6.—. Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 40, nekrologi do 60 mm gr. 20, powyżej 60 mm gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i ofiarowanie pracy bezpłatnie.
Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych [illegible]

Alcazar wysadzony w powietrze!

Sukcesy wojsk ludowych Hiszpanji na wszystkich frontach

Z Madrytu donoszą, że wojska rządowe wysadziły w powietrze Alcazar.

**

Wojska rządowe wysadziły w powietrze Alcazar, podłożywszy uprzednio minę pod pałac„ w którym bronili się powstańcy. Wybuch był nadzwyczaj gwałtowny. Pałac jest niemal całkowicie zniszczony. Ludność cywilna Toledo została w ciągu ubiegłej nocy ewakuowana i obozuje pod gołem niebem w odległości 2 klm. od miasta.

**

Z Walencji donoszą, że wojska rządowe w obszarze Teruel zajęły miejscowości Alfambra i Perales. Walka była bardzo gwałtowna, powstańcy mieli stracić 80 zabitych.

**

Z Tangeru donoszą, że przybyło tam kilka rodzin oficerów powstańców z Marokka hiszpańskiego. Ewakuacja rodzin ma się, wedle doniesień madryckich odbywać na tle niezadowolenia Legji cudzoziemskiej i wojsk tubylczych w Marokko hiszpańskiem z powodu nie wypłacania żołdu.

Na froncie Ta'avera i w górach pod Madrytem

Na froncie Talavera, gdzie zarówno powstańcy, jak i Rząd skoncentrował swe najlepsze wojsko, nadal trwa walka ze zmiennym powodzeniem.

W górach na północ od Madrytu spadły już śniegi. Rząd zwrócił się z wezwaniem do ludności, by dostarczała ciepłej odzieży żołnierzom, znajdującym się na tym odcinku frontu.

Na froncie aragońskim i w Estramadurze

Ministerjum wojny komunikuje: Na froncie aragońskim wojska rządowe posuwają się w dalszym ciągu w kierunku Teruel, od którego są odalone o 3 klm.

Na froncie północnym w okolicy Montoro zmuszono do lądowania dwa samoloty powstańcze. Załogi ich dostały się do niewoli.

Na froncie Estramadury lotnicy rządowi obrzucili bombami kolumny powstańcze, operujące na odcinku Talavera i Santa Olavia. Nieprzyjaciel cofnął się.

Na innych frontach

Eskadra samolotów powstańczych, która usiłowała bombardować okolicę Almudena, została zmuszona do ucieczki przez samoloty katalońskie. Dwa aparaty strącono.

**

Samoloty rządowe bombardowały Grenadę. Jeden z samolotów powstańczych został strącony.

**

Ministerjum wojny donosi, iż wojska rządowe zdobyły dwie armaty i wzięły do niewoli 20 jeńców w Casafrances na odcinku Huesca.

Pod rządami rebeljantów

W Irunie powstańcy rozstrzelali 20 osób, oskarżonych o utrzymywanie stosunków z Frontem Ludowym.

W San Sebastjan dokonano licznych aresztowań. Wyroków sądów wojennych spodziewać się należy niezadługo.

Wczoraj gen. Mola przybył do San Sebastjan w towarzystwie gen. Martinez Anido. Przyjazd generałów zbiegł się z nalotem samolotów rządowych, które zrzuciły kilka bomb.

Wiadomości ze źródeł rebelji

Samoloty powstańcze — jak twierdzą rokoszanie — bombardowały wczoraj dworzec kolejowy w Madrycie oraz wioskę Reamarea w okolicy stolicy. Obrzucono również bombami wieś Lozoya, gdzie znajduje się rzekomo główna kwatera wojsk rządowych, działających w pobliżu Somosierry.

Gen. Franco posłał pułk. Yague na pomoc oddział 25 tysięcy żołnierzy, w celu wzmocnienia kolumny, która ma zaatakować Madryt.

Gen. Mola oświadczył, iż rozporządza dostatecznymi siłami, by prowadzić operacje na froncie północnym.

Po zatargu w Lille

Szczegóły porozumienia i zwycięstwa robotników

Jak już podaliśmy, rokowania przedstawicieli pracodawców z reprezentantami robotników okręgu przemysłowego w Lille, prowadzone w Paryżu pod osobistem kierownictwem premjera Leona Bluma, zakończyły się w czwartek późnym wieczorem po 30-godzinnych obradach, opracowaniem wspólnej umowy, przewidującej m. in. podwyższenie zarobków oraz dopuszczającej wybór mężów zaufania robotników w poszczególnych działach produkcji. Mężowie zaufania organizacyj robotniczych muszą być na każde życzenie przyjęci przez kierownictwo zakładu. Wynagrodzenie mężów zaufania odpowiada przeciętnemu wynagrodzeniu robotników ich kategoryj. Umowa przewiduje z działaniem wstecznem od 1 sierpnia b. r. podwyższenie zarobków, których wysokość leży poniżej ogólnej przeciętnej, oraz powszechną podwyżkę z dniem 1-go października w wysokości [illegible]. Pozatem ustanowiono specjalną komisję rozjemczą, która zapobiegać będzie wybuchowi konfliktów, oraz komisję kontrolną, której zadniem będzie dostosowywanie wysokości zarobków do zmienionych kosztów utrzymania. Obie strony wyrzekają się wszelkich aktów o charakterze odwetowym.

Polscy aeronauci w Moskwie

Kpt. Janusz i por. Brenk przybyli wczoraj rano o godz. 9.10 według czasu lokalnego, z Archangielska do Moskwy. Obydwaj są zdrowi i czują się dobrze. Aeronauci pozostaną w Moskwie 2—3 dni, poczem wyjadą do Warszawy.

Protest Trockiego

Trocki wystosował do norweskiego ministra sprawiedliwości list protestujący przeciw internowaniu go przez Rząd norweski na skutek rozprawy sądowej Kamieniewa, Zinowiewa i innych. List ten był dotychczas trzymany w tajemnicy. Obecnie jedna z kopij tego listu przedostała sie do Anglji i została opublikowana w „Manchester Guardian". Trocki protestuje, aby szef urzędu paszportowego decydować miał o tem, czy działalność literacka Torckiego ma charakter polityczny, czy też tylko historyczny i teoretyczny. Trocki protestuje również przeciw zmuszaniu go do złożenia deklaracji, że nie będzie udzielał wywiadów dziennikarzom zagranicznym. „Oskarżony zostałem — pisze Trocki — przez Moskwę, że jestem organizatorem aktów terorystycznych. Prasa całego świata zajmuje się tym procesem. O ile pan, jako minister sprawiedliwości, lub władze przez pana kontrolowane, lub Rząd norweski uważają za możliwe lub prawdopodobne, że nadużyłem mego pobytu w Norwegji dla tego rodzaju działalności, to powinienem zostać natychmiast aresztowany. Ale o ile władze norweskie uważają za niemożliwe mieszać się do tej sprawy, to wówczas jest ich obowiązkiem udzielić mi całkowitej swobody, abym opinji publicznej powiedział całą prawdę".

List Trockiego wywołał w angielskich kołach politycznych bardzo silne wrażenie. (PAT).

Echa buntu krążowników portugalskich

Aresztowanych marynarzy wożą do Sądu Wojennego

W Palestynie

Krwawa partyzantka trwa

Taktyka Arabów wobec wojsk angielskich

Po raz drugi w ciągu ostatnich kilku dni dokonano napadu na fabrykę potasu, położoną na południowym wybrzeżu Morza Martwego w miejscu biblijnej Sodomy. Szkód nie wyrządzono. Policja rozproszyła napastników.

Lotnik brytyjski został postrzelony przez nieznanych sprawców na lotnisku w Remteh. W Jerozolimie rzucono bombę na Żyda, poza tym w całym kraju zanotowano wypadki ostrzeliwania kolonji żydowskich. Rurociąg naftowy został znowu uszkodzony pod Beisam. Ośmiu uzbrojonych Arabów usiłowało przedostać się dziś z Syrji do Palestyny. Wynikła utarczka z policją syryjską, podczas której jeden Arab został raniony, a reszta uciekła.

Prasa arabska stanowczo opowiada się za kontynuowaniem strajku mimo wzmocnienia wojsk brytyjskich w Palestynie. Podobno miejscowe komitety strajkowe wypowiedziały się na rzecz strajku. Ostateczna jednak decyzja zależy od naczelnego komitetu arabskiego, który zbierze się ponownie w sobotę.

Wojskowe patrole brytyjskie zostały w nocy zaatakowane przez Arabów pomiędzy Nablus a Jenin. Patrole odparły napastników, nie ponosząc żadnych strat.

**

Sztab powstańców arabskich zapowiada w związku ze wzmocnieniem garnizonów angielskich w Palestynie, że w razie stosowania przez Anglików bezwzględnych środków walki, Arabowie zawieszą czynną akcję terorystyczną, ale tylko do czasu, aż Anglicy zostaną zmuszeni do odwołania swych zarządzeń. Indywidualne akty terorystyczne będą nadal wykonywane.

Rekord lotniczy

Znany lotnik sowiecki Gromow dokonał lotu doświadczalnego na trasie Moskwa — Leningrad — Moskwa na aparacie pasażerskim nowego typu „Ant. 35", wyposażonym w dwa silniki po 800 k. m. każdy. Samolot ten osiągnął znaczną szybkość, przebywając z 7 pasażerami oprócz pilota dystans 1266 km. w 3 godz. 38 min.

Swiat Pracy Łodzi stoi w walce

Swiat Pracy Łodzi musi odrzucić wstecz falę faszyzmu „narodowego".

Swiat Pracy całej Polski musi przyjść z pomocą Łodzi pracującej.

Przesyłajcie składki na adres Sekretarjatu Generalnego C. K. W. P. P. S. (Warszawa, Warecka 7) albo na konto P. K. O.—3.174.

Pod adresem „Polskiego Radja"

W swoim czasie poruszaliśmy na szpaltach naszego pisma sprawę opłat za radjo. Uważaliśmy i nadal uważamy, że opłata w wysokości 3 zł. miesięcznie jest zbyt wysoka dla szerokich warstw społeczeństwa, dotkniętych kryzysem gospodarczym.

Jeżeli radjo nie jest w Polsce tak rozpowszechniona, jak w krajach zachodnio - europejskich, to przyczyną takiego stanu rzeczy nie jest wyłącznie niższy poziom oświaty mas, ale w większej mierze wysoka opłata.

Radjo Polskie liczy obecnie 538,000 abonentów. Liczba ta dowodzi wzrostu abonentów w ciągu ostatniego roku, ale jest to wciąż jeszcze mało dla kraju 34-miljonowego.

Radjo Polskie uczyniło już wyłom w taryfie i obniżyło ją dla wsi do 1 zł. miesięcznie. Wobec jednak niesłychanej nędzy wsi obniżka ta nie mogła dać pożądanego efektu.

Chodzi teraz o zrealizowanie projektu, z którym w swoim czasie wystąpiliśmy, a mianowicie o zróżniczkowanie taryfy w miastach w ten sposób, by posiadacze lampowych aparatów płacili nadal po 3 zł. miesięcznie, natomiast, by dla posiadaczy detektorowych aparatów obniżono opłatę do zł. 1 miesięcznie.

Doświadczenie dokonane z obniżką ceny cukru, oraz świadczeń miejskich w stolicy dowodzą, że na zniżkach cen lub świadczeń nikt nie traci, gdyż powodują one zwiększenie kręgu konsumentów.

Małpy w roli złodziejów

Policja kairska aresztowała ulicznego kuglarza z dwiema małpami, które podczas przedstawień okradały zebraną publiczność. Małpy, jak się okazało, były w tym celu specjalnie tresowane. Sąd skazał kuglarza na 2 tygodnie więzienia, zaś małpy postanowiono zabić, co wykonał na podwórzu więzienia oddział dozorców więziennych w składzie pięciu ludzi. Trupy małp wywieziono za miasto.

Wciąż słonecznie i pogodnie

Przewidywany przebieg pogody dnia 19 b. m.: Po mglistym lub miejscami chmurnym ranku, w ciągu dnia w dalszym ciągu pogoda słoneczna i ciepła. Słabe lub umiarkowane wiatry południowo - wschodnie.

Przegląd prasy

HRUBIESZÓW.

Krwawe wypadki w Hrubieszowskiem naturalnie stały się dla sanacyjnej prasy wymarzonym pretekstem do ataków na ludowców. Nareszcie coś! Po Nowosielcach, po gigantycznej chłopskiej patrjotycznej manifestacji, która z siłą podkreśliła demokratyczne postulaty chłopa, która dała obraz ogromnej chłopskiej solidarności i świadomości — wytworzyła się kłopotliwa sytuacja. Chłop przeciw sanacji... Co tu zrobić? Zmobilizować Walleronów? Owszem, ale to niezbyt mądre; jawna dysproporcja. Sanacyjny Cat przecież oświadczył, że to „zawodowy związek naganiaczy wyborczych".

A teraz — Hrubieszów. Jak tam było naprawdę — mniejsza (dla sanacji). Grunt, by osłabić powagę stronnictwa ludowego, by je zdyskredytować. Najlepiej „stwierdzić", że stronnictwo w rękach „komunistów". Chwyt trochę przechodzowany (stosowany wobec PPS) ale — „dobry". Zaczęła „Gazeta Polska". Ciągnie dalej „Czas" Nieco niepewnie, to prawda — bo niedawno sam proponował kompromis z ludowcami:

> Ten stan da się określić w jednym krótkim zdaniu: kierownicy ruchu ludowego nie panują nad rozpętanym przez siebie żywiołem. Dotyczy to zwłaszcza Stronnictwa Ludowego, którego przywódcy odcięli się od koncepcji frontu ludowego, potępili współpracę z komunistami, starają się utrzymać działalność Stronnictwa w ramach legalnych.

Teraz ci przywódcy, zapewnia ziemiański „Czas", są „przerażeni". Ale sami winni — teraz już rzecz idzie ku — rewolucji.

> Stronnictwo ludowe rozbudziło aspiracje chłopa, których nie jest w stanie zaspokoić. To z kolei powoduje na wsi ferment, niezadowolenie z dotychczasowych przywódców, stwarza pole do popisu dla tych, którzy nawołują już nie do uchwalania rezolucji, a do czynnych wystąpień.

Nie dziwimy się wcale ziemiańskiemu dziennikowi, że — wzorem Ilowajskiego — wali wszystko na „przywódców". „Czas" woli nie wspominać, że chłopi domagaja sie (Nowosielce) demokracji, należnego im wpływu politycznego. „Czas" woli nie pisać o strasznej nędzy chłopa, o 9 miljonach „zbytecznej" ludności na wsi. Woli — bo jeszcze wywoła upiór reformy rolnej.

„Kurjer Poranny" też nie widzi wszystkiego (np. demokratycznych postulatów chłopskich), nie chce i nie śmie widzieć, ale przynajmniej widzi trochę krzywdę społeczną. Nie ma na nosie ziemiańskich okularów. Operuje naturalnie też — dla ułatwienia — „komunizmem', ale potem zaznacza:

> Czemuż jednak — spytajmy — agitator ów czai się pod chałupą głodnego chłopa, a nigdy nie zapuka do dworu wielkiego ziemianina lub wrót Lewiatana? Czemu nie staje nawet w progach zamożnej, lub choćby jako tako zabezpieczonej materjalnie zagrody włościańskiej, lub izby rzemieślniczej? Czemu nie szuka połowu w ośrodkach tętniących pracą i budujących szkoły?
>
> Zasiąg, na który liczyć może propaganda komunistyczna, pokrywa się niemal bez reszty z zasięgiem nędzy ludzkiej, która zwątpiła o swych siłach i przestała wierzyć w poprawę swego bytu, własnymi budowaną rękami, pod opieką własnego rządu i Państwa.

A dlaczego „przestała wierzyć"? Tą sprawą sanacyjny „Kurjer Por." jakoś nie interesuje się. Chłop widzi, że przy danym systemie popro[illegible] ma głosu, nie może wpływać na bieg spraw.

„Czas" nie chce widzieć społecznej strony chłopskiego rozgoryczenia. A „Kurjer Por." — politycznej. Dlatego też najłatwiej wszystko zwalić na „przywódców" i „komunizm".

Metoda aż nadto łatwa. Ale czy pp. sanacyjni publicyści pojmują niebezpieczeństwo tej metody?

Prawdziwe podłoże Hrubieszowa może nam jeszcze uda się wyświetlić dokładnie.

CHŁOPI A POLITYKA.

W związku z Hrubieszowem warto jeszcze i jeszcze raz podkreślić, że ludowcy wysuwają przedewszystkiem polityczne żądania: demokracji. „Zielony Sztandar" pisze:

> Żądania gospodarcze — ziemi, pracy, chleba — nie są jedynemi, które wysuwa dziś masa chłopska. Łudzi się, kto sądzi, że kupi chłopów za reformę rolną, za obniżkę cen nafty, soli i t. p. Chłopi wysuwają dziś na pierwszy plan żądania polityczne, domagając się prawa do udziału w rządzeniu, prawa do kontroli, bo w ciągu ostatnich lat zrozumieli, że bez praw politycznych są zdani na łaskę i niełaskę innych — a „łaska pańska na pstrym koniu jeździ".

Nie, tego sanacyjna prasa nie śmie widzieć. To uderza pono w system.

DOBRA OBSŁUGA.

P. Smogorzewski opisuje — z dużą sympatją — Norymbergę. Okazuje się, że Hitlera dobrze strzegą przed entuzjazmem mas. Ulica wygląda tak:

> Po obu stronach ulicy, niemal ramię przy ramieniu, stoją brunatni „kierownicy polityczni". Trzymają się za ręce i powstrzymują tłum. Już na jezdni, twarzą ku chodnikowi rozstawieni są co parę kroków czarni S. S. Nie odwracają się nigdy gdy przejeżdża kanclerz. Obserwują tłum, który pozdrawia mit deutschem Gruss, macha chorągiewkami ze swastyką, a przedewszystkiem krzyczy.

A zameczek, w którym znajduje się Hitler, — tak:

> Z przewidującym p. Himmlerem, głową niemieckiej policji rywalizuje w gorliwości gen. Goring: na małym tarasie, skąd można obserwować cały niemal nieboskłon, widzę dwa działa przeciwlotnicze z obsługą gotową do strzału, z telefonistami mającymi słuchawki na uszach...

P. Smogorzewski — przypuszczamy, z grzeczności — „dziwi się", poco tyle ostrożności — wobec „entuzjazmu" tłumów. Już tam Himmler wie co robi!

ECHA NORYMBERGI.

W „L'Oeuvre" p. Tabouis opowiada ciekawe historje o Norymberdze. Hitler podobno miał zamiar wygłosić wielką mowę o polityce zagranicznej i zapowiedzieć, że nie zasiądzie do locarneńskiej konferencji, jeśli Francja nie zerwie z Sowietami. Jednak p. Neurath i inni przekonali Hitlera, by zrezygnował z tego zamiaru. Ta zapowiedź nieuczestniczenia—mówił Neurath — powinna być raczej wysunięta później, w ostatniej chwili. Tem się tłomaczy, że „wielka" mowa Hitlera miała charakter raczej wewnętrzny i była chaotyczna.

W Anglji, powiada p. T., cały przebieg Norymbergi zrobił jaknajgorsze wrażenie.

K. Cz.

Szczegóły strasznej katastrofy
francuskiej ekspedycji polarnej

Katastrofa francuskiego parowca „Pourquoi Pas", na którego pokładzie znajdowała się polarna ekspedycja naukowa z dr. Charcot na czele, wydarzyła się podczas burzy. Na pokładzie statku znajdowało się 28 marynarzy, 5 oficerów, oraz 7 uczonych, w tej liczbie dr. Charcot i lekarz okrętowy. Z liczby 40 osób utonęło 39. Uratował się tylko sternik Gonidec, który w chwili katastrofy znajdował się na służbie. Opowiada on, iż około północy burza, która panowała już od dłuższego czasu, stała się jeszcze groźniejszą. Fale olbrzymich rozmiarów rzucały statkiem. Zdaniem Gonideca, oficerowie pomylili się, biorąc latarnię morską w Akranaes, położoną na południe od ujścia Borgafirth za latarnię morską w Beltjarnarnes, znajdującą się na zachód od Reykajavik. Fale rzuciły okręt na podwodne skały, woda przedostała się do hali maszyn. Załoga usiłowała napróżno rozpiąć żagle. Okazało się, że było już zapóźno. Statek rozbił się na skałach Knokki w odległości 4 klm. od wybrzeży. Dziób statku został całkowicie zniesiony. Kapitan statku rozkazał załodze założyć pasy ratunkowe i skakać do wody. Gonidec wraz z jednym z towarzyszy skoczył do wody, gdzie udało mu się przyczepić do pływającej belki. Towarzysz jego wyczerpał się wkrótce walką z falami i zatonął. Gonidec w 4 godziny po katastrofie został wyrzucony przez fale na wybrzeże. W chwili, gdy skoczył do morza, widział, iż na pokładzie tonącego statku pozostali jeszcze kapitan okrętu i dr. Charcot.

Według wiadomości nadeszłych z Reykajavik, dotychczas morze wyrzuciło na brzeg zwłoki 22 ofiar katastrofy „Pourquoi Pas". Wśród nich znajdują się zwłoki dr. Charcot. Wybrzeże jest zasypane szczątkami rozbitego okrętu. Zwłoki ofiar katastrofy będą przewiezione do Reykajavik.

**

W Islandji panuje zaniepokojenie co do losu 5 statków rybackich, które dotychczas nie powróciły do portów. Na pokładzie ich znajduje się 50 rybaków islandzkich. Zachodzi obawa, iż zatonęli oni podczas burzy, która spowodowała katastrofę statku „Pourquoi Pas".

Huragan się zbliża!

Urząd meteorologiczny w Waszyngtonie wydał komunikat, ostrzegający okręty handlowe, znajdujące się w portach na wybrzeżach oceanu Atlantyckiego, iż zbliża się huragan o niesłychanej sile. Huragan posuwa się z południowego-wschodu. Szybkość wiatru wynosi 150 km. na godzinę. Trzydzieści samolotów, uciekających przed burzą, wylądowało na lotnisku w Popefield w Karolinie północnej. Dwanaście opuściło się na lotnisku Bollingfield w pobliżu Nowego Yorku. Huragan osiągnie maksimum natężenia w Karolinie Południowej w pobliżu przylądka Matteras. Miejsce to jest zwane grobem marynarzy.

Parowiec amerykański „El Amirante", znajdujący się w odległości 100 km. od przylądka Matteras, rozesłał sygnały S.O.S.

Wymowne cyfry

„Times" w artykule swego wojskowego sprawozdawcy wyraża zaniepokojenie sprowodu niepowodzenia rozpoczętej w dniu 1 września akcji rekrutacyjnej do szeregów nowych rezerwowych oddziałów piechoty. Plan rekrutacyjny przewidywał zaciągnięcie conajmniej 17,000 ochotników. Cyfry dotychczas osiągnięte przekreślają całkowicie przewidywania angielskich kół wojskowych. Do końca ubiegłego tygodnia zgłosiło się tylko 286 ochotników, z czego 166 w wieku lat 17, a 120 w wieku od 18 do 25 lat. W Londynie samym zgłosiło się 41 ochotników, a w Szkocji 38-m[illegible]

Tajemnica Norymbergi

Zastanawiającem jest, dlaczego hitlerowcy spośród wielu miast niemieckich akurat Norymbergę wybrali na miejsce swoich dorocznych zjazdów, chociaż piękne to i stare miasto wcale nie nadaje się, ze względu na ciasne ulice, na rozwinięcie pochodów i na zbiórkę wielkich mas..

Jeden z niemieckich pisarzy na emigracji dowodzi, że hitlerowcy czują sentyment do tego miasta, w którego murach kryje się muzeum średniowiecznych narzędzi tortur.

W tem muzeum narzędzi tortur można ujrzeć miecz katowski, który przechodził w dziedzictwie w trzech rodzinach katowskich i którym ścięto zgórą 800 głów. Tu można też zobaczyć pręgierz, który do roku 1842 zdobił rynek norymberski i który cierpliwie czeka, kiedy „odrodzone" narodowo-socjalistyczne" Niemcy znowu, z zachowaniem wszelkich honorów, ustawią go na publicznym placu.

Największą wszakże atrakcję muzeum stanowi t. zw. żelazna dziewica.

Jest to odlew żelazny w kształcie nadnaturalnej wielkości kobiety. Figura ta od przodu ma dwoje drzwi, jak szafa, a wewnętrzne ściany tej ponurej postaci naszpikowane są grubemi na palec gwoździami z ostrzami do środka.

Do tej szafy wpuszczało się skazanego na męczeńską śmierć przestępcę, poczem zamykało się drzwi. Ponieważ wnętrzne „żelaznej dziewicy" było obliczone na szczupłego człowieka, z chwilą zamknięcia drzwi ostrza setek gwoździ wpijały się w jego ciało i dosłownie miażdżyły je.

Oprowadzający po tem niesamowitem muzeum kustosz objaśnia, że z chwilą, kiedy przypuszczano, że przestępca jest już „gotów", usuwano podkładkę, na której stało zmiażdżone i ociekające krwią ciało i trup przestępcy wpadał do rzeczki Pegnitz, która przepływa przez Norymbergę, a nad którą zbudowany był przybytek tortur.

Dusza narodowego - „socjalizmu" i dusza „żelaznej dziewicy" — toć to dwie siostrzane dusze, więc nie należy się dziwić, że hitlerowców ciągnie do Norymbergi.

Pisarz andaluzyjski
rozstrzelany w Granadzie

Jak donoszą z Barcelony, wielkie wrażenie w Barcelonie zrobiło potwierdzenie pogłoski o rozstrzelaniu przez rebeljantów w Granadzie młodego i niezwykle utalentowanego poety i pisarza Federico Garcia Lorca.

Andaluzyjczyk przebywał przez dłuższy czas w Barcelonie, gdzie w ubiegłym sezonie wystawiano jego sztuki, cieszące się niezwykłem powodzeniem. Chociaż nie brał bezpośredniego udziału w życiu politycznem, znany był ze swych przekonań liberalnych.

To naprawdę fakt
Starostwo powiatowe w Radomsku

Leży przedemną orzeczenie karne p. starosty powiatowego w Radomsku przeciw tow. Janowi Musze z m. Gidle.

Orzeczenie brzmi:

„Obwiniony (Jan Mucha) o to, że dn. 11 sierpnia 1936 r. w Pławnie nosił publicznie bezprawnie odznakę Polskiej Partji Socjalistycznej... skazany zostaje i t. d."

Dosłownie! Od kiedyż to, o panie starosto z Radomska, zacnego miasta, odznaka PPS jest odznaką, noszoną... „bezprawnie"?...

My ją **wszyscy** nosimy, panie starosto, w całej Polsce...

S. K.

Odpowiedzi Redakcji

J. Sikora w Rzeszowie. Prosimy przysłać korespondencję z opisem akcji robotników ziemnych. Korespondencja musi być zaopatrzona w pieczątkę Związku.

Nieludzki ojciec

Władze policyjne dokonały u jednego z gospodarzy w Rumicnicy (pow. Lubawski) Antoniego Jaworskiego, niezwykłego odkrycia. Mianowicie w ciemnej komorze znaleziono przywiązanego łańcuchem do ściany obrośniętego nagiego mężczyznę, znajdującego się w stanie zupełnego wycieńczenia. Okazało się, że jest to syn Jaworskiego 32-letni Władysław, którego nieludzki ojciec więził od dłuższego czasu. Uwolniono go z łańcucha i oddano pod opiekę zarządowi gminy w Prątnicy. Jaworski zeznał, że więził syna dlatego, iż ten jako umysłowo chory stawał się niebezpieczny dla otoczenia, a nie chciał go leczyć w obawie dużych kosztów. Należy zaznaczyć, że Jaworski jest zamożnym gospodarzem na 80 morgach.

Niemcy uciekają przed służbą w armji polskiej

Najlepszym sprawdzianem [illegible]mieckiej lojalności jest ogłoszony ostatnio przez Urzędowy Pomorski Dziennik Wojewódzki list gończy za dezerterami, uchylającymi się od służby w wojsku polskim. Nie jest to sprawa obchodząca tylko władze policyjne. Na 1200 nazwisk zamieszczonych w spisie, znajdujemy aż 780 nazwisk niemieckich, wykluczających jakąkolwiek pomyłkę co do narodowości. — Karlowie, Helmuthowie, Wilhelmowie, Rudolfowie i t. p unikający swej powinności obywatelskiej stanowią w liście zbiegów aż 65 procent. Jeżeli zważyć, że Niemcy w województwie pomorskiem stanowią zaledwie 10 procent ogółu ludności, to odsetek przestępców wojskowych jest tak wymowny, iż dalsze zapewnienia o niemieckiej lojalności do Państwa Polskiego tego nie osłabią.

Zastanawiającym jest tylko, w jaki sposób tylu Niemców zdołało zbiec z granic Polski i kto im w tym dopomógł?

Pokwitowania

Do dyspozycji Centralnej Komisji Zw. Zaw., w myśl wezwania z dn. 14.VIII 36 r.

Cz. P. M. I rata zł. 56.60.

Zebrane wśród robotników na robotach publicznych w Lublinie przez Oddział II Zw. Rob. Przem. Budowlanego Sekcyj ziemnych i kostkarzy zł. 27.63.

Bezimiennie zł. 22.

Od chłopów gminy Indurskiej w Łomżyńskiej zł. 94.

NA WYBORY W ŁODZI

Eryk zł. 1. K. D. zł. 2.

Jutro o godz. 10 r. w salach Domu Robotniczego w Radomiu nastąpi uroczyste otwarcie

VII Zjazdu T. U. R.

Na froncie naszej walki

Oblicze Łodzi

Łódź robotnicza i pracownicza staje pod Czerwonemi Sztandarami

Od r. 1934, kiedy wybory do samorządu przyniosły zwycięstwo obozowi „narodowemu", ku zdumieniu wszystkich i samych „zwycięzców", poczęto w Polsce interesować się specjalnie tem dziwnem rzekomo miastem, w którem zachodzą tak szalone fluktuacje nastrojów politycznych.

Bowiem faktycznie raz po raz, czy to w r. 1919 czy 1922, 1927 czy 1930 — wyniki wyborów były djametralnie niemal różne, aczkolwiek systematycznie następował nawrót pod czerwone sztandary, który też ujawni się z całą pewnością i w wyniku wyborów w dniu 27 września 1936 r.

Nigdy jednak nie próbowano badać przyczyn tego stanu rzeczy. Poprostu tłumaczono sobie tak, jak to „konjunkturalnie" było wygodnie, upraszczano sobie to zjawisko wspaniałemi lecz sztucznie tworzonemi teorjami: w r. 1930 twierdzono, że robotnik łódzki zrozumiał wielką ideę „państwową", a w 1934 tryumfalnie głoszono, że robotnik zrozumiał wielką ideę „narodową".

Gdyby dziś ci twórcy tamtych teoryj poszli do fabryk lub na wiece robotnicze i usłyszeli, jak robotnicy mówią o tych „zwycięstwach" z roku 1930 czy 1934 — zrozumieliby, jaką wartość posiadały ich teorje.

Na fluktuacje nastrojów politycznych mas robotniczych złożył się cały szereg najróżnorodniejszych przyczyn gospodarczych, społecznych, narodowościowych i poprostu specyficznie lokalnych, abstrahując już od pewnego oddziaływania fluktuacyj nastrojów politycznych ogólnokrajowych i ogólnoświatowych.

Z przyczyn tych na wstępie wymienić należy upośledzenie Łodzi pod każdym względem; systematyczne negowanie jej potrzeb, ignorowanie postulatów Łodzi w każdej dziedzinie, specjalnie nędzną egzystencję, a raczej wegetację robotnika i nieproporcjonalne rozmiary bezrobocia i półbezrobocia. Ten stan rzeczy sprawia, że robotnik — niecierpliwie dążący do choćby częściowej poprawy swojej egzystencji — poprostu „hazardował się" w szukaniu nowego „konia", na którego mógłby postawić. Powodowało to również, iż pomimo olbrzymich sukcesów i wysiłków samorządów socjalistycznych na polu opieki społecznej, zdrowotności, oświaty, robót publicznych, wzmożenia stanu bezpieczeństwa, uporządkowania miasta i t. d. — po upływie kadencji socjalistycznych, zakończonych realnem zwycięstwem w działalności samorządowej, następowała jednak klęska wyborcza, bowiem — przy odpowiedniem nastawieniu kontr-agitacji — część klasy robotniczej, idąc po linji najmniejszego oporu, przerzucała na samorząd odpowiedzialność za to, że nie wszyscy pracują, że nie wszyscy mają chleb i dach nad głową.

Oczywistą jest rzeczą, że rzucano i zewnątrz samorządowi o socjalistycznej większości kłody pod nogi i wręcz posyłano demonstracje bezrobotnych pod magistrat „tam przecież wasi rządzą, oni dla was mają i dać wam muszą".

Systematycznie odrzucano samorządowi o socjalistycznej większości wszelkie wnioski zmierzające do większego opodatkowania klas posiadających, uniemożliwiano zaciąganie korzystnych dla miasta pożyczek długoterminowych, utrudniano ukrócenie wyzysku przedsiębiorstw koncesjonowanych, uniemożliwiając w ten sposób całkształt akcji, zmierzającej do prysia w szerszym zakresie z pomocą ludności robotniczej w jej ciężkiej niedoli.

Drugą przyczyną jest niezdrowa struktura gospodarczo - narodowościowa. Łódź ma około 40 proc. mniejszości narodowych, przyczem do 80 proc. kapitału przemysłowego i handlowego znajduje się w rękach Niemców i Żydów. Obok proletarjuszy żydowskich i niemieckich są w Łodzi „rody" całe bogaczy żydowskich i niemieckich. W tych warunkach jest rzeczą niesłychanie łatwą i wdzięczną skierować potok przeciwieństw klasowych w cuchnące bajoro walk narodowościowych, rozpętywać hecę antyżydowską, czy antyniemiecką, prowokować i jątrzyć w myśl zasady „dziel i rządź". Najklasyczniejszym tego przykładem było niszczenie gimnazjum niemieckiego w r. 1933 przez stuprocentowych aryjczyków... w żydowskich kapotach.

Trzecią z głównych przyczyn był to rozbicie klasy robotniczej i bezwzględna walka przeciwko Polskiej Partji Socjalistycznej wszystkich pozostałych grup. Przeciwko ideowo i organizacyjnie najsilniejszej i najzdrowszej organizacji łączyły się wszystkie inne, zapominając nawet o przepaści, jaka ich dzieli, każdą zosobna.

Na zespół czwartej wreszcie z ważnych przyczyn składa się czynnik agitacyjny. Socjalizm, w obliczu odpowiedzialności historycznej, jaka na nim ciąży, silny ideą dnia jutrzejszego — nie mógł sobie pozwolić na demagogiczną agitację, na czcze obietnice wyborcze, na kłamstwa i oszustwa propagandowe.

Nie liczyła się z tem żadna inna grupa, żadna z partyj politycznych. Im chodziło tylko o doraźne zwycięstwo, o zdobycie władzy na ratuszu czy uzyskanie większej liczby mandatów do parlamentu. Obiecywano, kłamano, oszukiwano. Rozporządzano w tej walce dosłownie miljonami złotych, posiadano do dyspozycji tysiące ludzi, aparaty organizacyjne i... nieorganizacyjne. Setki tysięcy kilogramów bibuły, szpalty usłużnych, bardzo dobrze opłacanych gazet, sale, megafony, katedry i ambony — wszystko było do dyspozycji.

Inspirowano w odpowiednim czasie procesy, urządzano pochody, manifestacje, urządzano zajścia i zejścia, kupowano ludzi, fałszowano odezwy, oświadczenia i deklaracje — oszałamiano, ogłuszano, otumaniano ludzi... i „zwyciężano...".

Ale „zwycięstwa" te były krótkotrwałe. Nie zdążyły jeszcze z murów spełznąć wielkie, szablonowe napisy, jeszcze w głowach „zwycięskich" kierowników akcji i „wybrańców ludu" nie wywietrzał kociokwik tryumfalnych bankietów — a już czyny tych, którym wyborca łódzki zawierzył obronę swych interesów, mówiły same za siebie i znów wzrok robotnika biegł ku Czerwonemu Sztandarowi PPS.

I teraz znów staje PPS. po raz piąty w Niepodległej Polsce do wyborów samorządowych w Łodzi. I znów tak, jak dawniej, nie obiecuje proletarjatowi „złotych gór". Staje do walki wyborczej, by w jej ogniu uświadamiać proletarjat, gdzie leży jego klasowy interes, by demaskować wrogów klasy robotniczej i piętnować zdrajców. Wielkim jej argumentem są dzieła dotychczasowych samorządów o socjalistycznej większości: powszechne nauczanie, rozbudowa opieki społecznej i szpitalnictwa, dziesiątki bezpłatnych poradni, uporządkowanie dzielnic robotniczych.

Staje do walki bez kapitałów wyborczych, bez sztabu płatnych agitatorów i uzbrojonych band i bojówkarzy. Staje do walki przeciwko brutalnemu, posiłkującemu się terorem, faszyzmowi endeckiemu, żerującemu na najniższych instynktach ludzkich — przeciwko zakłamaniu „sanacyjno" - chadeckiemu, przeciwko wszelkim formom zdrady robotniczej.

Ciężka to jest walka nie o mandaty, nie o władzę w samorządzie, ale o wykrzesanie w proletarjacie łódzkim siły ducha, świadomości klasowej, dla zjednoczenia sił robotniczych i zespolenia ich przy czerwonych sztandarach P. P. S. i Klasowych Związków Zawodowych dla walki, która się nieuchronnie dziś — jutro zbliża, do walki o Polską Republikę Socjalistyczną.

H. W.

Nieudała Norymberga

Coś przereżyserowano... Norymberga a Polska

Tegoroczna Norymberga, — ta obliczona na efekt zewnętrzny rewja setek tysięcy hitlerowców z różnych formacyj — stanowczo się nie udała. Jeszcze przed paru dniami tego dobrze się nie widziało w Europie: czekano na ostatnie mowy, interesowano się gwałtownemi prowokacjami pod adresem Sowietów i t. p. Histeryczne wrzaski norymberskie utrudniały spokojną analizę wyników.

Ale teraz to już widać. Jest klapa. Nawewnątrz i nazewnątrz. Nawewnątrz — chłód, nazewnątrz — wzrost nieufności i złośliwa ironja. Dlaczego?

Jeśli chodzi o sam kraj, o Niemcy — Norymberga nic nie dała i nawet nic rzetelnego nie obiecała. Hitler wciąż mówił o „ofiarach". Mówiono o tem, że płace w żadnym wypadku nie zostaną podniesione. A wiadomo przytem, że z aprowizacją (mięso) słabo; że surowców (skóra, wełna, bawełna) mało; że ceny ogromnie poszły wgórę, czyli realny zarobek spadł. Perspektyw żadnych — poza zapowiedziami ofiarami. „Kolonje"? — sprawa daleka; na razie to hasło tylko wywołało podejrzenia w Anglji. „Samowystarczalność"? to też w dalekiej perspektywie. „Ukraina i Ural" (już głośne na całym świecie)? są to puste słowa, które przytem (rzecz niesłychana wobec stanowiska samego Hitlera!) musiały być niemal cofnięte. „Beobachter" schował te słowa gdzieś na końcu drobnym drukiem, a „Berliner Tageblatt", uspokajając Paryż, oświadczył, że „Ukraina i Ural" były użyte tylko „dla porównania" (!) w mowie wewnętrznej przed „frontem pracy", bynajmniej nie w znaczeniu perspektyw zaborczych. „Dla porównania"?! Jest to już cofanie się wobec opinji zagranicy.

Jak widzimy, krajowi, Niemcom Norymberga nie dała nic. Rozlegały się jakieś megalomańskie zapewnienia i obietnice, tony brano coraz wyższe, coraz to piskliwsze — ale konkretnego nic. Płace podwyższone nie będą! — oto konkretne „zdobycze". Stąd chłód w kraju, o czem donoszą korespondenci zagraniczni.

Tak jest wewnątrz kraju. Ale zagranicą — gorzej... „Efekty" zagraniczne marne. Jeśli chodziło o to, by przerazić Europę widmem „komunizmu"; spowodować objawy sympatji we Francji i Anglji lub innych krajach; wysunąć się na czoło bloku antykomunistycznego i t. p. — nic z tego nie wyszło! Odwrotnie, zbudzono, zdwojono czujność i w Anglji i we Francji.

P. Tabouis we wtorkowem „L'Oeuvre" oświadcza na podstawie doniesień z Anglji, że tam norymberskie wrzaski i histerje wywołały niesmak i podejrzenia. „Komunistyczne niebezpieczeństwo"? Gdzie je Hitler widzi? O Niemczech sam przecie mówi, że zdusiły komunizm bez reszty; w Hiszpanji Rząd wcale nie jest komunistyczny. Poco ten krzyk? A przytem te wołania o „kolonje"!

Echa francuskie są jeszcze gorsze. O lewicy, naturalnie, szkoda mówić. Ale i na prawicy wciąż padają ostrzeżenia przed hitlerowskiem „komunistycznem" hasłem. Maurras w monarchistycznej „Action Française" stwierdza że hitlerowskie Niemcy pozostają „wrogiem Nr. 1". A prawicowe „Echo" stwierdza, że „mowy norymberskie nie oszukały francuskich nacjonalistów". Wprawdzie — pisze „Echo" — byliśmy przeciwni umowie francusko - sowieckiej. Ale czy to znaczy, że mamy pozwolić dyktować sobie politykę zagraniczną? Hitlerowska polityka — dowodzi „Echo" — jest skierowana przeciwko Francji. Hitler poprostu używa międzynarodowego faszyzmu w interesie faszyzmu niemieckiego!

Jak widzimy, opinja szeregu prawicowych pism francuskich aż nadto wyraźna. Niepodobna się dziwić. Ton hitlerowców w Norymberdze przeszedł wszystko, cokolwiek sobie można wyobrazić. Weźmy ostatnią mowę samego Hitlera, tuż przed zamknięciem Norymbergi. Mniej już się dziwiono, gdy mówił o Rządzie Z.S.S.R.:

— „Moskiewscy Żydzi chcieliby przenieść hiszpańską katastrofę do Niemiec"!

Ale gorzej, gdy Hitler mówi przejrzyście o Francji, do której przecież próbuje pono się umizgać:

— „W podobny (tchórzliwy) sposób rozumieją obecnie niektóre Rządy „ludowego frontu", sądzące, że bronić się przed komunizmem można przy pomocy delikatnego postępowania. Znamy tych demokratów (!), niezdolnych do powzięcia decyzji"!

Można sobie wyobrazić, jak ten nieznośny ton musiał zrewoltować Francję! „Lekcje", udzielane Francji z wątpliwej „wysokości" norymberskiej trybuny? „Petit Journal" daje wyraz opinji najszerszych kół francuskich, które poprostu są wściekłe. „Ural i Ukraina" — woła dziennik — dlaczego?! bo hitlerowcy chcą jeść? Ale może też chcą pić — i wobec tego wyciągną dłoń po nasza Szampanję? Jeśli pozwolić Hitlerowi — powiada dziennik — buszować po Europie na przestrzeni między Renem a Uralem, w takim razie ta cała Europa rozpadnie się na dwa obozy: jeden potężny, sfaszyzowany i zorganizowany, pod hegemonją Hitlera, a drugi słabnący moralnie i materjalnie, bo Hitler zabierze sobie wszystkie główne arterje ekonomiczne. Przedewszystkiem chce zdusić Słowian, którzy mu utrudniają drogę nad Dunaj i są groźbą na wypadek akcji nad Renem. Ale głównym celem Hitlera — kończy „Petit Journal" — to Francja!

Wystarczy. Jak widzimy, zagraniczny "efekt" hitlerowskich przemówień jest dość osobliwy. Niedarmo arogackie allokucje norymberskie przestraszyły nawet — dyplomację niemiecką. To też nieoceniony p. Ribbentropp w Londynie rap tem zrobił się całkiem malutki i słabiutki — i począł zapewniać Anglików, że Hitler o żadnej zbrojnej wyprawie, broń Boże, nie myśli: 1) nie jest przygotowany wojskowo; 2) Niemcy nie są przygotowane „psychicznie".

Widać więc, że deklamacje norymberskie nietylko chybiły celu, lecz wywołały najgorsze podejrzenia. Nawet nasz onegdajszy (czwartek) „Dziennik Narodowy", adorator Hitlera, oświadcza: wiemy co znaczą te deklamacje o „komunie" — poprostu są to przygotowania zaborcze.

Krótko mówiąc — klapa, wewnętrzna i zagraniczna. Norymberga tylko podniosła podejrzliwość, powiększyła obawy. Przedewszystkiem we Francji. Ale powiększyła ferment w całej Europie.

W tej sytuacji występuje tem wyraźniej pozytywna wartość zapowiadającego się, a raczej już rozpoczętego dalszego zbliżenia polsko - francuskiego. Ale zaniepokojona (Norymbergą, niemieckiemi zbrojeniami, pewnemi nowemi objawami w Małej Entencie i t. p.) Francja — ceniąc tak bardzo swój sojusz z Polską — chce widzieć stanowcze posuwanie się Polski w obranym kierunku, po rewizycie naczelnego wodza! Jeszcze nie zatarło się fatalne wrażenie znanych oświadczeń „Gazety Polskiej" i „Iskry" — że w polskiej polityce zagranicznej „nic się nie zmieni". Dwuznacznego tonu trzeba zaniechać! inspiracje z wiadomych kół winny być powstrzymane!

Norymberga budzi zaniepokojenie, rodzi ferment. Polityka polsko - francuska winna, od wrotnie — stać się podstawą uspokojenia Europy!

K. CZAPIŃSKI

„Obóz narodowy"

Pisaliśmy już, że obóz „narodowy" w Łodzi wydobył ze siebie jedną myśl... głęboką: oto wybory nadchodzące (w dn. 27 września) mają być — uważacie — „plebiscytem". Przed owym plebiscytem staje pytanie:

CZY ŻYDZI ZACHOWAJĄ PRAWA POLITYCZNE W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ?

Kto głosuje za listami „narodowemi", — ten jest za pozbawieniem Żydów praw; kto głosuje za listami P.P.S. albo jakiemikolwiek innemi listami, — ten jest za pozostawieniem Żydom praw.

I kropka...

Pomysł został ogłoszony w prasie „narodowej" dość uroczyście. LUDZIE WZRUSZYLI RAMIONAMI. Wobec tego prasa „narodowa" zadeklarowała skolei:

Kto milczy — ten się zgadza; stronnictwa polskie „zgodziły się" na koncepcję, że wybory łódzkie będą „plebiscytem" na temat, czy Żydzi powinni zachować w Polsce prawa polityczne. Wobec tego Żydzi, jakoże o nich chodzi, winni poprostu wstrzymać się od głosowania. Nikt nie jest sędzią w swojej własnej sprawie...

I kropka...

Tak to wygląda w tej prasie „narodowej" — ZUPEŁNIE POWAŻNIE. Tak się przedstawia stosunek tego „obozu" do prawa, do zadań samorządu, do powagi sytuacji w kraju i t. d., i t. p.

Możnaby tym panom odpowiedzieć zwyczajnie, po ludzku:

ODCZEPCIE SIĘ RAZ!

Chcecie robić bałagan jarmarczny — to go róbcie we własnem środowisku. Bo na takiej drodze dojdziemy rychło do innej propozycji; jedną zaproponowano nam wczoraj w liście do redakcji:

„Chcę, by wybory łódzkie stanowiły plebiscyt na temat, czy istnieją ludzie na księżycu; kto głosuje na listę „narodową", ten sądzi, że tam ludzi niema; a kto jest za listą PPS, ten przypuszcza, że tam ludzie są. Niech Łódź rozstrzygnie..."

Żart na stronę. Wybory łódzkie będą w samej rzeczy PLEBISCYTEM, ale plebiscytem nietylko społeczno - politycznym; będzie to zarazem PLEBISCYT KULTURALNY: trzeba bowiem wyrzucić z życia polskiego POZIOM „chwytów propagandowych" obozu „narodowego".

W samej rzeczy—ostatni czas...

AR.

Nie piszemy wcale dowcipu.

Dzień walki wyborczej z faszyzmem w Łodzi zbliża się

Zwracamy się do wszystkich Komitetów Partyjnych i Bratnich Organizacyj o dalsze zbieranie składek, które należy natychmiast odsyłać na adres Sekretarjatu Generalnego C.K.W. P.P.S. — Warszawa, Warecka 7, lub na konto P.K.O. Nr. 3174

WSZYSCY Z POMOCĄ DLA ŁODZI

Do delegatów na zjazd TUR w Radomiu

Przypominamy wszystkim delegatom na VII zjazd TUR w Radomiu, że zniżki kolejowe obowiązują w drodze powrotnej z Radomia. Karty uczestnictwa i odpowiednie legitymacje będą wydawane na zjeździe uczestnikom tego zjazdu.

Kwatery noclegowe dla kilkudziesięciu osób są zarezerwowane, a w hotelach są daleko idące zniżki. Na stacji kolejowej już od soboty wieczorem czynne będzie biuro zjazdu, które skierowywać będzie delegatów na kwatery.

Początek zjazdu w niedzielę o godz. 10 rano w Domu Robotniczym przy ul. Świeżej 1. Adres zjazdu: Radom — Zjazd TUR.

Na wybory w Łodzi

Wpłacono do Kasy C. K. W. P. P. S.

Od J. L. 667 zł.
Tow. Ludwik Lejanka z Tarnowa 2 zł.
Związek Robotn. Przem. Spożywczego w Żywcu 20 zł.
Tow. Zygfryd Bojanowski — Radom 5 zł.
Tow. Wiktor Trojanowski — Radom 5 zł.
C.Z.G. kop. „Kazimierz" 5 zł.
C.Z.G. kop. „Juljusz" 5 zł.
C.Z.G. kop. „Dorota" 5 zł.
Dzielnica P.P.S. „Niemce" 5 zł.
Oddział T.U.R. „Niemce" 5 zł.

Depesze i wiadomości, otrzymane w nocy z czwartku na piątek

Walki w Hiszpanji

Sytuacja w nocy z czwartku na piątek

NA FRONCIE TALAVERA.

Z Madrytu donoszą: W czwartek popołudniu odeszło na front w Talavera kilka tysięcy milicji czerwonej. Rząd madrycki wystosował nowy apel do młodzieży stołecznej, wzywając ją do wstępowania w szeregi milicji czerwonej. Rząd pragnie wysłać na front w Talavera jeszcze 10.000 ludzi. Ochotnicy są uzbrojeni w karabiny maszynowe.

NA ODCINKU MALAGI.

Według informacji Reutera, wojska rządowe, broniące Malagi zostaną zaopatrzone w żywność i amunicję po przybyciu do Malagi okrętu „Magallanes". „Magallanes" wiezie na swym pokładzie transport broni i amunicji z Meksyku. Uchodźcy z Malagi, którzy przybyli do Gibraltaru, twierdzą, że z portu Malagi wyjechał krążownik „Jaime Primero" oraz kilka torpedowców na spotkanie oczekiwanego parowca. W okolicy Malagi i w samym mieście znajduje się 30.000 milicjantów, którzy jednakże odczuwają brak amunicji i środków żywnościowych. Wojska rządowe przygotowują kontratak przeciwko oblegającym ich powstańcom.

FASZYŚCI SPROWADZAJĄ CORAZ WIĘCEJ ARABÓW DO WALKI Z WŁASNĄ OJCZYZNĄ.

Władze powstańcze przetransportowały ostatnio drogą morską z Ceuty do La Linea nowe oddziały wojskowe, złożone z 2.000 żołnierzy Arabów.

Codziennie odbywa się transport żołnierzy samolotami z Tetuanu do Jeres de La Frontera.

(Ostatnie wiadomości na str. 1 i 2-ej)

220.000 ofiar

zbrodniczej rebelji faszystowskiej

Według informacji prasy niemieckiej w hiszpańskiej wojnie domowej poniosło śmierć co najmniej 50 tys. osób. Liczba rannych po obu stronach wynosi 168 tys.

Konflikt w Lille

zakończył się zwycięstwem robotników

W czwartek wieczorem po całodniowych pertraktacjach między przedstawicielami Rządu z jednej, a pracodawcami i robotnikami z drugiej strony, konflikt w przemyśle włókienniczym w Lille został załatwiony polubownie.

Do ostatniej chwili trudno było osiągnąć porozumienie co do 2-ch zasadniczych punktów, a mianowicie: kompetencji delegatów robotniczych oraz podwyżki płac.

Delegaci przemysłowców wyrazili w zasadzie swą zgodę na podwyżkę proporcjonalną ze wzrostem kosztów utrzymania. Ponieważ jednak wskaźnik wzrostu kosztów utrzymania dla północnego okręgu przemysłowego ma być ustalony od października, przemysłowcy zgadzali się na podwyżkę płac od 1 października. Przedstawiciele robotników ze swej strony domagali się natychmiastowej 10-cio procentowej podwyżki, do której w październiku dostałby nowa podwyżka w zależności od wskaźnika kosztów utrzymania. Ostatecznie Rząd wziął na siebie zadanie opracowania konkretnych propozycji, które w godzinach wieczorowych zostały przedstawione przez inspektorów pracy obu stronom. O godz. 17.30 min. Salengro wyszedł z sali, w której toczyły się pertraktacje do oczekujących dziennikarzy i oświadczył im, że porozumienie zostało osiągnięte i że tylko drobne punkty pozostały do uregulowania.

Od siebie musimy zaznaczyć, że nawet propozycje przemysłowców oznaczają zwycięstwo robotników, gdyż początkowo przemysłowcy nie zgadzali się wogóle na podwyżkę płac, ale bezwzględne stanowisko Rządu i nieustępliwe stanowisko robotników, przekonały przemysłowców, że bezpieczniej jest pójść na ustępstwa, zwłaszcza, że doświadczenie fabrykantów z innych okręgów nie zachęcało do prowadzenia dalszej rozgrywki.

Włochy zbojkotują obrady Ligi

o ile dopuszczeni zostaną delegaci Abisynji

W rzymskich kołach politycznych twierdzą, iż delegacja włoska nie wyjedzie narazie ani na posiedzenie Rady, ani też na zgromadzenie Ligi Narodów. Ewentualny późniejszy wyjazd delegacji włoskiej zależny jest od stanowiska zgromadzenia i decyzji jego komisji weryfikacyjnej. O ile komisja ta nie uzna prawomocności mandatu delegatów abisyńskich, delegacja włoska natychmiast wyjedzie do Genewy, aby wziąć udział w pracach Ligi.

Sekretarz generalny Ligi Narodów otrzymał notę od Haile Selassie, w której komunikuje on, że delegatami swymi na nadchodzącą sesję zgromadzenia wyznaczył następujące osoby: dr. Martina, posła abisyńskiego w Londynie oraz prof. Jeze.

Obiegają pogłoski, że delegacja abisyńska złoży protest przeciwko nie umieszczeniu sprawy konfliktu abisyńsko - włoskiego na porządku dziennym Rady.

Oświadczenie Negusa

w sprawie sesji Ligi i Rządu w Gore

W wywiadzie z przedstawicielem agencji Havasa Haile Selassie oświadczył m. in.: „Nie wiem [illegible] udam się do Genewy. Oczekuję na sprawozdanie mej delegacji i jeśli zajdzie potrzeba mogę sam objąć kierownictwo nad tą delegacją.

Co się tyczy kwestji niedopuszczenia delegacji na zgromadzenie. Haile Selassie twierdzi, że kwestja tego rodzaju nie może wogóle być podnoszona. „Jakież bowiem — mówił Haile Selasie — może być stanowisko Ligi Narodów wobec delegacji legalnie utworzonej, jeśli prawa jej nie będą uznane?"

Co do Rządu w Gore, cesarz oświadczył, że Rząd ten nie posiada dostatecznej ilości broni i amunicji i nie może jej zdobyć inaczej jak tylko w tym wypadku, gdy przyznaną mu będzie pożyczka międzynarodowa zagwarantowana przez Ligę Narodów, oraz gdy zapewniona będzie swoboda tranzytu przez terytorjum Anglji i Francji. O ileby pożyczka została przyznana, zakończył cesarz, nie pozostałbym tu ani chwili dłużej i połączyłbym się z moim narodem dla podjęcia walki o jego wyzwolenie.

***

Biuro adwokackie „Aram, Fairfild et Co." zwróciło się w imieniu cesarza Abisynji i jego Rządu do stałego trybunału sprawiedliwości w Hadze z żądaniem zwołania nadzwyczajnej sesji celem rozpatrzenia skargi abisyńskiej przeciwko Włochom.

Co można znaleźć w żołądku?

W szpitalu w Trieście dokonano operacji chirurgicznej na niejakim Mario Fusco. W żołądku jego znaleziono: szereg przedmiotów żelaznych i stalowych, m. in. 15 kluczyków, 13 ołówków, z których dwa były automatyczne, 5 stylosów, 4 scyzoryki, kawałek szkła, 5 monet dwulirowych i mały łańcuszek do kluczyków. Operacja udała się, a pierwszym pytaniem tego niezwykłego pacjenta było — czy znaleziono monety.

Wystąpienie tow. Bluma

Pokój musi być ogólny

ponieważ wojna byłaby powszechna

Premjer tow. Leon Blum wygłosił w czwartek wieczorem przemówienie przez radjo. Na wstępie tow. Leon Blum bronił ustroju demokratycznego, opartego na zasadzie wolności, braterstwa i równości. Skolei określił zdecydowaną wolę Francji obrony pokoju i pokojowego współżycia ze wszystkimi narodami bez względu na ich ustrój wewnętrzny. Wreszcie premjer francuski wyłuszczył stanowisko Francji w odniesieniu do pokoju równouprawnionego.

Francja — stwierdza tow. Blum — odrzuca wszelką ideę krucjaty lub wojny represyjnej, czy to na rzecz idei, które uważa za słuszne i dobre, czy też przeciwko systemom, które, zdaniem jej są złe i mylne. Francja pragnie żyć w pokoju z wszystkimi narodami świata bez względu na ich ustrój wewnętrzny. Usiłuje ona zredukować do minimum przyczyny konfliktów, które pewnego dnia mogłyby wywołać wojnę. Francja gotowa jest współpracować nad konsolidacją i organizacją pokoju z wszystkimi narodami. Nie uchyla się ona od żadnych kontaktów, od żadnej rozmowy, ale podobnie jak istnieje demokratyczna koncepcja rządów, istnieje demokratyczna koncepcja pokoju. Naród francuski jest do niej przywiązany i będzie starał się ją przeprowadzić. Pokój francuski przewiduje dla wszystkich narodów

SWOBODNE PRAWO DYSPONOWANIA SWYM LOSEM,

równość praw pomiędzy państwami, jak pomiędzy jednostkami, stopniową eliminację wojny, solidarność przeciwko napastnikowi oraz rozbrojenie materjalne i moralne. Ponieważ Liga Narodów jest oparta na tych zasadach, międzynarodowa akcja Francji opiera się na Lidze Nrodów. Dąży ona do zacieśnienia węzłów pomiędzy narodami, zgromadzonymi w Genewie i do zapewnienia paktowi Ligi Narodów coraz to większej siły i skuteczności.

Historja wykazuje, iż pokój prawdziwy i stały nie może opierać się ani na niesprawiedliwości ani na egoizmie. Pokój prawdziwy i stały jest pokojem ogólnym.

POKÓJ POWINIEN BYĆ OGÓLNYM, PONIEWAŻ WOJNA BYŁABY POWSZECHNA.

Ograniczenie i zlokalizowanie konfliktu zbrojnego w Europie byłoby niemożliwem. Rząd francuski dał wyraz swemu przekonaniu mówiąc

O BEZPIECZEŃSTWIE ZBIOROWYM I POKOJU NIEPODZIELNYM.

Ta wola pokoju jest jednomyślnym wyrazem uczuć narodu francuskiego. Francja jest jednomyślna w dążeniu do utrzymania, wbrew wszelkiej presji, całkowitej niezależności swego postępowania i całkowitej swobody swych decyzyj. Oto w jakim duchu Francja zamierza przystąpić do wielkich dyskusyj międzynarodowych, jakie się rozpoczynają.

Cała ekspedycja polarna

zatonęła u brzegów Islandji

Statek francuski „Pourqoui Pas" zatonął w środę w czasie silnego huraganu u brzegów Islandji. Statek płynął do Szwecji, gdzie miał zabrać członków szwedzkiej ekspedycji polarnej, którzy połączyć się mieli z ekspedycją francuską, na której czele stał słynny badacz dr. Charcot. Z całej załogi statku, złożonej z około 40 ludzi, ocalał tylko jeden człowiek.

OFIARY KATASTROFY.

Większość załogi statku „Pourqoui Pas", pochodziła z Saint Malo. Na pokładzie było 35 ludzi z marynarki wojennej. Ekspedycja składała się z uczonych, reprezentujących rozmaite dziedziny wiedzy, zginęli więc między innymi: dr. Parat, profesor Sorbony Jacquier, dr. Charcot, fizyk Devaux, sekretarz Tow. Geograficznego Larronde, a także towrzyszący wyprawie operator filmowy Badeuil. Dotychczas morze wyrzuciło zwłoki 30 osób.

JEAN BAPTISTE CHARCOT.

Słynny francuski uczony i podróżnik Jean Baptiste Charcot, który zginął w katastrofie statku „Pourqoui Pas" w drodze na wyprawę polarną, uchodził za jednego z najwybitniejszych współczesnych badaczy polarnych i oceanograficznych.

Charcot urodził się w r. 1867. W latach 1905 — 1908 odbył pierwszą wyprawę do okolic antarktycznych południowej Ameryki, w latach 1908 — 10 drugą wyprawą do tychże okolic. W r. 1921 przeprowadził na szeroką skalę badania oceanograficzne w północnej części Atlantyku.

Był członkiem Akademji Morskiej, Akademji Nauk i Akademji Medycyny. Mimo sędziwego wieku nie ustawał do ostatnich lat w pracy eksploracyjno - badawczej. Ostatnio jeździł kilkakrotnie do Grenlandji.

**

Przed wyruszeniem na wyprawę, która skończyła się dlań tragicznie Charcot oznajmił, że jest to jego ostatnia wyprawa.

Zabiła matkę i ojca

podpaliła dom i popełniła samobójstwo

W miejscowości górniczej Houilles we Francji północnej wydarzył się straszny dramat rodzinny. 20-letnia Suzanna Thomas, prawdopodobnie w napadzie szału, zabiła w nocy wystrzałem z rewolweru swą śpiącą matkę, a następnie podpaliła dom. Ojciec zbrodniarki, który wieczorem wrócił w stanie nietrzeźwym do domu, udusił się oblokami dymu. W końcu Suzanne Thomas popełniła samobójstwo.

Uchwały Rady Ministrów

Hufce pracy dla młodzieży

podlegające Min. Spr. Wojskowych

Dnia 17 września r. b. odbyło się pod przewodnictwem premjera gen. Sławoj Składkowskiego posiedzenie Rady Ministrów.

Rada Ministrów przyjęła projekt dekretu Prezydenta Rzplitej o służbie pracy młodzieży. Projekt tego dekretu przewiduje stworzenie specjalnych hufców pracy dla młodzieży bezrobotnej. Hufce te podlegać będą ministrowi spraw wojskowych. Służba w hufcach pracy na zasadach zaciągu ochotniczego polegać będzie na pracy fizycznej dla potrzeb obrony państwa lub jego interesów gospodarczych. Junackie hufce pracy będą miały na celu zapewnienie młodzieży obok pełnienia służby pracy także przysposobienie do służby wojskowej lub do wojskowej służby pomocniczej, a nadto nabycie kwalifikacyj zawodowych, wychowanie obywatelskie i oświatę ogólną.

Następnie Rada Ministrów przyjęła dwa projekty dekretów, dotyczące spłaty długów rolniczych.

Z kolei uchwalono projekt dekretu o odstąpieniu niektórych nieruchomości państwowych na akcję budowlano - mieszkaniową. Pozatem dekret zawiera wykaz terenów państwowych, które będą mogły być prze [illegible]

Wreszcie Rada Ministrów przyjęła projekt dekretu o ustaleniu nadzwyczajnego wykazu imiennego nieruchomości, podlegających wykupowi przymusowemu. Wobec szeregu lat gospodarczo niepomyślnych, w toku których Rząd zmuszony był nie wykorzystywać uprawnień ustawowych i pomniejszać corocznie plany parcelacyjne, ogłaszany obecnie dodatkowy wykaz stanie się częściowo rekompensatą redukowanych w latach ubiegłych rozmiarów parcelacji.

(PAT.).

Brednie Lloyd George'a

Powróciwszy ze swej podróży po Niemczech były premjer Lloyd George ogłosił na łamach „Daily Express" swe wrażenia z Niemiec. M. inn. pisze on: „Widziałem co nieco z przemian dokonanych w Niemczech pod wodzą obecnego kanclerza Hitlera.

Niemcy dzisiejsze są szczęśliwsze od poprzednich. Sprawił to wszystko jeden człowiek, urodzony na wodza ludu, osobistość porywająca, pełna dynamiki działacza społecznego i polityka". Dalszy ciąg artykułu zawiera utrzymaną w superlatywach [illegible] charakteru i [illegible] kanclerza Hitlera.

W dalszym ciągu Lloyd George nazywa Hitlera „niemieckim Waszyngtonem". Zbrojenia niemieckie polityk angielski uważa za zupełnie uzasadnione (?) i podkreśla w związku z tem zdecydowaną wolę pokojową (?) Niemiec, które nie pragną wojny, chcą jedynie być zabezpieczone na wypadek ataku".

***

Z temi bredniami nie warto nawet polemizować.

***

Lloyd George wpadał już wiele razy w entuzjazm, skierowany w najrozmaitszych kierunkach. Entuzjazm dla Berlina był zresztą zjawiskiem, powracającec stale w pewnych odstępach czasu. Teraz [illegible] pił nowy kolejny „atak entuzjazmu".

Wiadomości Sportowe

Sensacje dnia

JESSE OWENS CONTRA... JACK DEMPSEY.

Jak donoszą z Nowego Jorku, w najbliższym czasie stoczona zostanie walka pomiędzy Jesse Owensem, a Jack Dempseyem. Walka toczyć się będzie nie na ringu, ani na bieżni, tylko na... mównicy. Mianowicie słynny murzyn 4-krotny zwycięzca olimpijski został zaangażowany przez komitet wyborczy republikanów jako mówca objazdowy, który ma agitować za kandydaturą Alfreda M. Landona na prezydenta. Na tym tournee głównym przeciwnikiem Owensa będzie właśnie Jack Dempsey, najsłynniejszy b. mistrz świata wszystkich wag. Dempsey bowiem zaangażowany został jako mówca objazdowy stronników obecnego prezydenta Ameryki Roosevelta. Dzienniki amerykańskie już z góry przewidują, jakie emocje wynikną przy spotkaniu tych dwóch „mówców".

Piłka nożna

KOMUNIKAT PZPN W SPRAWIE NIEPORZĄDKÓW NA MECZU Z NIEMCAMI.

Zarząd Polskiego Związku Piłki Nożnej wydał komunikat w sprawie nieporządków na meczu Polska — Niemcy. W komunikacie tym zarząd PZPN. przeprasza publiczność za niewygody i pewne nieporządki, zaznaczając na swe usprawiedliwienie, że powodem tego były fałszywe bilety, jakie ukazały się w dniu zawodów w sprzedaży w ilości 4—6 tys. sztuk. Komunikat PZPN kończy się zapewnieniem, że na przyszłość zarząd PZPN. dołoży wszelkich starań, by publiczność niemiała powodów do narzekania na organizację meczów międzypaństwowych.

ZARZĄDZENIA W ZWIĄZKU Z AWANTURAMI NA BOISKACH LWOWSKICH.

W związku z ostatnimi wydarzeniami na boiskach lwowskich, Lwowski Okręgowy Związek Piłki Nożnej wydał do klubów i graczy okręgu następujący apel:

„Wobec coraz częściej zdarzających się zajść, [illegible] nieszczęśliwe wypadki [illegible] wodu brutalnej gry na zawodach, LOZPN. wzywa [illegible] kluby, zarządy i kierownictwa sekcyj piłki nożnej klubów, aby należycie pouczyli swoich zawodników, że takie postępki wypaczają szczytną ideę sportu, odstraszają szerokie rzesze publiczności od sportu i utrudniają pracę władz sportowych. LOZPN., potępiając jak najkategoryczniej podobne wypadki na boiskach, zaznacza, że w razie powtórzenia się zajść będzie stosował najostrzejsze kary".

GEN. MOND PRZYJĄŁ MANDAT PREZESA OKRĘGU KRAKOWSKIEGO.

Jak się dowiaduemy, gen. Mond przyjął mandat prezesa Krakowskiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej.

Lekkoatletyka

REKORD ŚWIATOWY NA 3000 METRÓW 4-KROTNIE POBITY.

W czwartek wieczorem odbyły się w Sztokholmie międzynarodowe zawody lekkoatletyczne. Głównym punktem programu był bieg na 3000 metrów z udziałem zawodników Finlandji, Danji, Szwecji i Niemiec. Bieg zakończył się pobiciem rekordu światowego Duńczyka Nielsena na tym dystansie aż przez 4-ch zawodników. Pierwszy Finn Hoekert poprawił rekord światowy z 8:18,4 na 8:14,8, zatem prawie o całe 4 sekundy. Drugi z kolei Finn Maeki uzyskał czas 8:15,6. Trzeci Szwed Jonsson miał czas 8:16,2, wreszcie czwarty Niemiec Schaumburg 8:17,2.

Kolarstwo

MIĘDZYNARODOWE ZAWODY KOLARSKIE W WARSZAWIE I ŁODZI.

W najbliższą niedzielę i w przyszłą środę rozegrane zostaną w Łodzi i Warszawie wyścigi kolarskie z udziałem najlepszych niemieckich i polskich kolarzy. Program wyścigu, zarówno w Warszawie, jak i w Łodzi obejmuje 3-godzinny amerykański wyścig parami. Pierwszy wyścig odbędzie się w Łodzi w niedzielę, a rewanż w środę w Warszawie. Skład par polskich nie jest jeszcze znany, natomiast Niemcy przysyłają definitywnie trzy pary znane z wyścigu kolarskiego Berlin — Warszawa: Hupfeld — Schulzae, Ruland — Dubaschny i Schöpflin — Oberbeck.

Zwycięski strajk robotników fabryki „Strug" w Częstochowie

W dniu 31.VIII r. b. wybuchł strajk polski w fabryce „Strug" w związku z sprawami turnusów i urlopów.

Ponieważ fabrykant nie chciał rozmawiać z delegatami, przez co strajk się przedłużał, centrala Zw. Zaw. Rob. Budowl. zażądała od fabrykanta zapłaty za 1 dzień postoju, czemu p. L. Kopiński stanowczo się sprzeciwił. Robotnicy uchwalili strajkować aż do zwycięstwa.

Wreszcie pp. Kopińscy na konferencji w dniu 3 b. m. zgodzili się dać robotnikom odszkodowanie. **Strajk zakończył się całkowitem przeprowadzeniem żądań robotników.**

***

Robotnicy fabryki Strug składają serdeczne podziękowanie robotnikom małorolnym przedmieścia Zawodzie za ofiarowane na rzecz strajkujących 16 snopków słomy do spania, oraz fermie ogrodniczej za 20 kg. pomidorów.

Kronika Inowrocławska

Telefon pogotowia ratunkowego 507, w nocy 276.
Telefon straży pożarnej 613.
Telefon postoju taksówek 501.
Telefon postoju dorożek 636.

SPIS POBOROWYCH 1916 ROCZNIKA.

W myśl art. 26 ustawy z dnia [illegible] maja 1924 r., o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 60/1938, poz. 455) wzywam wszystkich mężczyzn, podlegających powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, urodzonych w r. 1916, zamieszkałych na terenie miasta Inowrocławia w okresie od 1 października do dnia 30 listopada 1936 r., by zgłosili się osobiście w Zarządzie Miejskim miasta Inowrocławia (pokój nr. 12) w godzinach urzędowych, t. j. od 9—13, do spisu poborowych rocznika 1916, przedstawiając zaświadczenie o rejestracji, dowód osobisty, stwierdzający tożsamość i metrykę urodzenia.

Do zgłoszenia powyższego obowiązani są również wszyscy ci mężczyźni starszych roczników do lat 50, którzy z jakichkolwiek powodów dotąd obowiązkowi wojskowemu zadość nie uczynili, względnie do Komisji Poborowej nie stawali,

W razie niemożności osobistego zgłoszenia się we właściwem dla miejsc zamieszkania Zarządzie Miejskim lub Zarządzie Gminnym lub też nie posiadania stałego miejsca zamieszkania, można obowiązkowi temu uczynić zadość w Zarządzie Miejskim, wzgl. Zarządzie Gminnym miejsca pobytu. Winni niedopełnienia bez uzasadnionych przyczyn obowiązku zgłoszenia się do spisu w wyżej wymienionym terminie, ulegną karze grzywny do 3000 zł. lub aresztu do 3 miesięcy, albo obu tym karom łącznie, stosownie do art. 99 wyżej wymienionej ustawy.

Prezydent miasta (—) *Jankowski.*

STYL P. INŻYNIERA HEWELTA.

W związku z mającym się odbyć zebraniem Związku Robotników Rolnych R. P., na który przyjeżdża tow. Jan Kwapiński z Warszawy, sekretarz tegoż Związku, tow. radny Kiełbasiewicz, zwrócił się do Zarządu Miejskiego z prośbą o użyczenie Związkowi na parę godzin dn. 20 b. m. sali teatru miejskiego i placu ćwiczeń straży pożarnej, w celu urządzenia akademji i zgromadzenia. Zarząd Miejski nie dał długo czekać na odpowiedź; przysłał pismo o treści następującej:

Do

Pana Radnego Kiełbasiewicza
w Inowrocławiu
ul. Rzeźnicka 11.

Na ustny wniosek Pana z dnia 12 września b. r. w sprawie oddania Związkowi Robotników Rolnych sali Teatru Miejskiego dla odbycia Zgromadzenia Związku i urządzenia akademji, donoszę, że Zarząd Miejski w myśl uchwały Magistratu z dnia 14 września b. r., odmawia oddania sali na ten cel.

Równocześnie donosi się, że także i nie stawia do dyspozycji dla Zgromadzenia Związku placu ćwiczeń dla Straży Pożarnej przy ul. Sakolnej.

Za Prezydenta Miasta
Miejski Radca Budownictwa
inż. Hewelt.

Odpowiedź i styl nastręczają wątpliwości co o tem wszystkiem myśleć należy.

Radio warszawskie

SOBOTA, 19 września 1936 r.

6.30 Pieśń poranna. 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka z płyt. 7.20 Dziennik poranny. 7.30 Program. 7.35 „Parę informacyj". 7.40 Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół. 11.30 „Śpiewajmy piosenki". 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 120.3 „Przegląd prasy rolniczej". 12.13 Dzien. poł. 12.23 Koncert w wyk. Ar. T. Seredyńskiego. 13.10 Chwilka gosp. dom. 14.30 Muzyka lekka z płyt. 15.35 Wiad. gosp. 15.45 Audycja dla dzieci starszych w oprac. W. Dobaczewskiej. 16.00 Uroczyste otwarcie nowej rozgłośni we Lwowie. 16.45 „W Helsinkach" — odczyt wygł. J. Borowik. 17.00 Koncert z okazji „Święta Kolejarza". 17.50 „Pustynia Błędowska" — pog. wygł. F. Pocisk-Śpiewak. 18.00 „Nasz program". 18.10 „Życie kult. stolicy". 18.15 Koncert reklam. 18.50 Pogad. aktualna. 19.00 Koncert w wykonaniu Kapeli Ludowej F. Dzierżanowskiego. 20.15 Aud. dla Polaków zagranicą". 20.45 Dzien. wiecz. 20.55 Pogad. aktualna. 21.00 Koncert reprez. Rozgłośni Lwowskiej P. R. 22.00 Transm. zawodów lekkoatl. Polska — Węgry — Belgja. 22.10 Wiad. sport. 22.20 Koncert Ork. Kamer. pod dyr. Al. Katza. 23.00 Muzyka taneczna z płyt.

**

Między godz. 20 a 22 odbędzie się transmisja z powrotu baloniarzy do Warszawy.

Z Borysławia

Piękna uroczystość robotnicza

(Kor. wł.).

Organizacje nasze na tut. terenie urządziły w dniu 29 sierpnia 1936 wieczór pożegnalny dla tow. Florkowa Michała, który został powołany na stanowisko sekretarza okręgowego Związku Metalowców na okręg Małopolski.

Tow. Florków od młodych lat jest członkiem organizacji zawodowej, PPS. i TUR-a, a swoją pracą i wiedzą zaskarbił sobie zaufanie i szacunek robotników, zorganizowanych w Klasowych Związkach Zawodowych.

Tow. Florków przez kilka lat piastował mandat przewodniczącego oddziału Zw. Metalowców w Borysławiu, brał czynny udział we wszystkich akcjach o poprawę bytu robotników w przemyśle naftowym; uczestnicząc w rokowaniach ogólnych, czy też w konferencjach pojedyńczych firm, wykazał dużą znajomość potrzeb robotniczych.

Gdy Centrala Związku Metalowców powołała go na stanowisko sekretarza, towarzysze miejscowi żegnają go ze szczerym żalem, ale i z dumą, że właśnie On został wyróżniony z pośród robotników naftowych, życząc mu owocnej pracy i powodzenia na tym nowym tak ważnym posterunku.

Imieniem miejscowego Oddziału Zw. Metalowców przemawiał tow. Wąsik, imieniem C.Z.G. tow. Moroń, im. OKKR. PPS. tow. Haluch, im. USDP. tow. Hernyk, im. Klubu Radnych PPS. tow. Jaroszewski, im. TUR. tow. Wieruszewski, im. RKS. tow. Piskadło, imieniem komitetu fabrycznego firmy „Małopolska", w której tow. Florków pracował, tow. Przybyło.

W końcu zabrał głos tow. Florków dziękując zebranym za życzenia, przyczem podkreślił, że zalety, o jakich była mowa, zawdzięcza nie komu innemu, tylko tym Towarzyszom wśród których żył i pracował, oni wszyscy bowiem byli jego nauczycielami i od nich uczył się, jak należy prowadzić organizacje dla dobra robotników i całego Świata Pracy.

Strajk w Żychlinie

W firmie Rohn, Zieliński, Sp. Akc., licencja Brown Boveri, w Żychlinie, w dniu 18 b. m. wybuchł strajk okupacyjny.

Robotnicy domagają się podwyżki płacy o 10 gr. na godzinę. W strajku bierze udział 280 robotników.

Zarobki w tej fabryce zaczynają się u dorosłych od 30 gr. na godzinę!

Z Kasy Bratniej Zagłębia Dąbrowskiego

W dn. 15 września 1936 r. Kasa Bratnia w Sosnowcu przesłała akta emerytów i wdów do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie i od 1 października r. b. wypłatę rent wymienionym uskuteczniać będzie Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie.

Kasa Bratnia Zagłębia Dąbrowskiego za okres od 1 września 1935 r. do 15 września 1936 r. wypłaciła:

Rent zaległych i bieżących wdowom, emerytom i sierotom na sumę — zł. 1.942.000.

Zaległych odpraw jednorazowych wypłacono za byłe kopalniane Kasy Bratnie na sumę — zł. 1.261.000.

oraz jednorazowych odpraw zwalnianym w b. roku robotnikom na sumę — 619.000.

Razem w okresie rocznym Kasa Bratnia w Sosnowcu wypłaciła — zł. 3.822.000.

DOBROWOLNE UBEZPIECZENIE PRACOWNIKÓW UMYSŁ.

Zgodnie ze zmienionym statutem Kasa Bratnia Zagłębia Dąbrowskiego będzie przyjmowała zgłoszenia o dobrowolne kontynuowanie ubezpieczenia tylko do 15 października r. b. od tych pracowników umysłowych, którzy należeli do byłych lokalnych Kas Bratnic w sierpniu 1933 r. i później.

Pracownik umysłowy, który do 15 października r. b. nie zgłosi wniosku o dalsze kontynuowanie ubezpieczenia w Kasie, jako nie członek Kasy Bratniej Zagłębia Dąbrowskiego, traci wszelkie prawa do odprawy w razie zwolnienia z pracy.

O zatrudnienie bezrobotnych z Żywieckiego

Dn. 17 b. m. przybyła delegacja z pow. żywieckiego do województwa krakowskiego w sprawie zatrudnienia bezrobotnych w pow. żywieckim.

Wojewoda Gnoiński przyrzekł przychylnie załatwić żądania delegacji i zatrudnić bezrobotnych.

W skład delegacji wchodzili tow. tow.: Józef Hanzel, sekr. Fr. Siwek i Józef Graca, przewodn. Zw. Małorolnych.

Tabela loterji

9-ty dzień ciągnienia 4-ej klasy 36-ej Loterji Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

10.000 zł.: 10619 50644 94502 112372 172493.

5.000 zł.: 10835 72928 83187 139410.

2.000 zł.: 30284 48093 68551 71964 76677 116995 126543 129048 145870 175427 175523 193790.

1.000 zł.: 30137 31359 37929 41077 41090 42093 57162 58256 62741 70272 73146 88969 92680 95747 98577 99770 113045 113739 116025 118742 131553 136356 139599 140963 147600 150615 153693 165661 169366 179879 184666.

Wygrane po 200 zł.

51 163 232 33 44 50 305 803 997 1017 356 462 74 88 548 70 614 25 77 798 847 62 2005 69 185 200 69 328 534 664 726 905 94 4141 59 61 57 228 407 70 544 58 57 624 5247 322 43 487 591 733 935 78 6221 357 645 792 825 945 7230 398 4900 672 705 81186 370 694 812 54 9001 56 201 19 23 54 404 9 54 62 91 602 9 996 9013 86 640 98 736 44 805 16 45 963 11078 188 312 81 403 20 51 769 71 818 12005 12 78 186 299 323 26 430 671 736 69 814 947 13021 32 109 46 243 366 509 635 735 78 857 94 14119 48 412 532 600 808 1518 660 92 701 67 825 160388 383 615 27 705 43 846 963 84 97 17084 112 64 345 567 73 611 845 937 18016 42 70 95 535 886 920 36 19077 111 740 75 20030 247 64 338 482 581 609 82 925 88 21156 63 570 708 804 908 43 46 81 22115 222 490 509 50 911 68 23042 46 118 43 265 69 70 374 603 71 913 24153 216 714 42 866 989 25007 58 67 169 80 269 268 409 617 78 890 26014 84 93 320 39 4[illegible] 941 27017 140 281 967 28501 47 29 710 38 29202 66 330 50 99 418 508 71 706 817 41 903 58 97 30384 403 529 637 59 31193 35 70 532 652 32033 160 201 17 41 76 391 95 403 54 706 990 33110 54 517 91 683 772 997 34035 419 503 652 7 59 35 307 73 79 456 610 54 711 82 90 99 843 98 928 36067 339 50 56 654 708 29 937 42 37171 80 474 77 843 69 89 915 38082 99 109 20 201 453 737 58 039 39042 99 120 47 239 438 52 511 600 40 64 740 816 36 42

40127 366 518 87 729 835 41147 251 550 60 718 55 87 96 861 965 42003 279 355 81 477 527 55 844 910 88 43025 80 138 62 97 205 65 469 506 659 842 932 44093 114 86 406 508 32 767 63 45037 145 56 644 725 33 46 46032 264 307 561 613 707 71 832 47024 116 89 301 555 664 879 48054 113 440 88 822 64 49029 43 128 72 83 276 524 746 49 867 959 60 50053 46 153 82 228 634 38 721 930 51104 215 92 450 696 825 81 52102 214 416 17 26 579 714 919 64 53303 497 600 40 834 932 54033 130 225 47 65 89 531 643 721 906 30 68 55350 693 56150 93 648 777 57124 151 212 409 644 65 798 58011 414 524 52 634 74 858 77 59074 632 713 60546 676 908 61016 32 58 298 446 80 531 631 97 780 891 913 96 62019 206 302 406 60 82 558 658 78 707 44 878 938 78 63029 136 340 551 787 851 940 64036 155 241 638 52 72 893 65046 282 460 568 92 669 761 93 824 66065 185 332 423 97 644 63 870 67088 265 314 20 76 496 747 828 88 946 48 60

68233 442 552 87 667 716 840 58 981 69045 91 116 39 220 303 81 425 531 45 98 667 985 70083 284 649 738 815 77082 153 213 384 401 750 87 825 907 72478 877 6 942 73017 70 89 98 530 60 755 808 74255 76 713 75054 239 407 587 632 816 943 67 76029 272 321 56 426 48 83 670 976 77010 113 208 406 41 571 95 947 78087 121 92 402 544 87 712 883 90 906 79096 155 76 75 223 77 344 96 635 817 22 52 79 [illegible]

80047 664 947 81029 260 393 783 829 41 99 82041 154 240 308 469 82 629 698 739 90 93135 290 429 34 629 878 83 84038 449 679 98 883 85505 90 383 443 599 710 966 86019 57 92 106 234 38 356 413 32 37 511 43 643 707 864 965 87355 490 517 703 816 914 17 88070 88 582 608 729 909 89110 64 75 84 302 529 30 793 865 959 90242 57 88 359 444 503 951 91084 87 157 373 85 568 95 633 978 92067 271 378 663 89 898 965 93218 46 96 518 629 861 60 81 940 60 94080 630 713 18 27 950 95130 379 534 632 705 825 56 977 80 96206 379 451 554 82 90 99 710 808 26 35 944 97062 240 388 405 532 52 667 64 764 63 800 98023 58 163 93 218 44 51 745 874 965 99024 44 152 71 97 270 316 571 606 701 50 822 100095 98 144 68 95 361 585 608 760 935 101059 103 275 83 568 635 78 770 78 850 101090 135 216 677 804 9 90 970 87 93 103120 46 210 348 85 725 964 94 104036 150 72 405 509 721 897 105037 43 120 89 217 89 316 672 722 74 90 841 [illegible] 905 65 67 70 106533 915 107050 155 480 569 605 48 77 834 982 108177 280 349 69 402 32 665 73 721 62 826 45 947 109010 154 292 370 430 93 517 625 71 721 37 34 823 87 91 [illegible] 110220 53 320 417 55 548 704 5[illegible] 875 11002 65 124 43 239 632 854 69 915 23 35 45 112101 24 63 77 300 83 493 532 99 663 711 803 87 923 69 113028 55 113 90 225 6[illegible] [illegible] 305 60 91 544 623 848

114 023 124 53 83 333 470 564 610 886 919 115 344 491 680 116031 60 99 119 241 343 838 44 117260 306 91 97 484 504 39 45 609 12 51 52 809 35 118068 170 74 399 657 61 860 62 119100 260 66 90 302 27 87 447 552 62 98 739 50 809

120026 37 95 352 430 79 501 621 29 49 53 728 121329 82 464 957 73 122026 155 302 17 632 763 82 994 123080 150 232 39 454 65 680 775 865 77 124153 63 286 435 605 725 99 859 125009 288 300 402 744 845 126171 84 616 127253 58 77 81 820 82 906 128004 74 226 562 129085 99 139 63 81 839 75 130030 48 101 11 254 303 42 504 789 809 19 31 57 918 27 66 131025 43 82 201 39 370 878 910 36 132047 244 321 65 494 681 849 956 133047 131 264 480 513 741 134005 84 266 404 55 562 606 27 44 78 804 926 33 45 58 135134 219 28 94 321 588 136016 212 83 660 71 792 800 40 43 910 137229 52 98 323 39 61 511 24 809 138079 127235 322 431 64 565 614 989 139295 397 430 649 939 64 140049 86 127 38 218 303 455 87 545 778 141010 43 164 433 521 69 602 07 864 922 42 42 43 142035 89 134 222 389 495 537 640 54 778 854 917 143013 24 29 36 124 228 78 95 434 67 533 687 705 72 144070 173 211 666 744 803 87 912 16 36 145280 372 88 406 26 44 94 510 34 51 74 791 92 890 146103 24 374 244 592 640 899 913 19 54 147019 192 209 327 619 72 836 82 803 148006 164 80 212 22 351 425 530 71 616 48 740 92 149062 91 280 68 74 79 606 753 150049 115 82 545 627 34 40 701 94 845 918 54 151077 115 50 98 215 309 464 555 772 74 805 928 77.

152091 140 244 435 550 633 152358 331 522 73 754 800 8 943 154164 77 473 572 87 706 73 78 87 155000 2 139 64 319 411 542 156022 99 143 61 406 748 55 60 97 818 25 157058 62 168 286 305 35 59 90 91 450 717 825 954 158271 339 43 81 409 12 570 86 614 45 859 159084 210 468 [illegible]

78 973 160074 202 436 568 90 628 754 91 823 161064 123 57 352 436 43 162046 71 291 837 960 163009 43 95 165 272 323 88 454 555 57 78 606 776 876 962 87 164088 499 695 885 165023 64 90 123 80 253 93 96 331 540 665 789 92 827 927 34 166085 275 452 583 662 820 32 966 84 167166 248 801 427 643 46 82 719 937 168004 19 60 145 74 310 417 68 604 703 94 963 169050 143 19 372 563 96 649 853 81 973 170127 514 73 627 07 713 831 79 171497 591 730 32 808 23 74 172028 288 91 95 518 622 72 750 71 922 54 173272 374 482 665 [illegible] 33 53 969 174161 259 347 79 406 50 563 674 771 92 825 65 175088 418 958 176490 635 877 906 88 177044 217 54 388 407 8 53 60 522 722 970 76 178163 307 [illegible] 466 744 29 57 841 179019 27 78 280 318 25 812 904 80.

180220 88 329 419 36 773 823 181239 92 342 427 736 71 934 182027 87 126 315 512 617 45 765 [illegible] 972 183063 158 279 393 429 [illegible] 511 601 700 49 91 885 79 946 184091 314 21 419 88 185048 55 203 32 63 96 314 823 186120 529 671 773 58 75 868 919 187224 387 459 613 786 903 188074 400 589 633 707 808 65 189015 268 858 80.

190114 274 82 344 753 943 75 191243 385 560 665 91 192179 260 366 96 99 509 662 80 93 708 89 994 193010 86 136 78 319 708 926 90 194054 410 29 61 538 641 984 [illegible]

III ciągnienie

Wygrane po 200 zł.

115 267 69 435 1127 465 540 2025 121 787 99 990 3457 86 836 935 4203 482 613 538 119 269 436 687 6046 248 89 386 419 7333 621 737 918 8098 100 13 254 350 75 512 786 9474 873 10139 359 522 85 738 911 66 1163 99 104 79 605 952 12035 87 241 66 761 13074 244 781 855 911 80 14138 43 218 65 308 999 15219 341 708 943 16555 633 40 92 765 914 17028 426 644 751 821 18026 733 893 99 937 19009 105 96 390 739 61 836 72 20335 96 579 700 21505 688 980 22363 86 609 23112 76 84 431 522 763 931 40 54 24317 73 867 25403 528 685 850 26133 366 97 454 687 977 27143 89 560 800 28541 62 847 68 70 29152 472 720 94 800 80 30313 430 899 31377 618 732 44 958 32015 33239 923 34544 741 35093 303 495 569 774 813 3602 544 64 787 925 7142 378 403 675 978 38487 646 996 39766 40 170 98 207 304 473 557 722 85 820 43 4113 20 764 818 42517 43561 66 690 765 44000 108 425 88 577 81 609 45326 99 513 750 72 376 46644 50 721 91 47007 229 41 372 424 946 75 48903 52 49045 333 591.

50 802 51481 94 566 882 52261 350 482 501 48 66 943 53220 37 395 466 533 94 723 79 815 54 505 652 505150 248 508 640 56 154 69 57225 330 64 80 866 58740 806 59106 44 64 650 60076 221 38 635 61021 148 78 229 88 410 34 625 65 62003 296 759 63436 705 90 64434 662 828 973 65538 65 989 66648 96 078 820 98 73 68135 8 5839 69172 264 659 70031 34 91 451 85 71002 540 62 690 96 72549 659 73052 165 812 904 74074 110 239 89 485 825 75306 71 405 503 22 621 82 993 76414 7717 582 653 73 78074 305 556 621 847 989 79182 466 806 981 80041 107 451 587 81082 110 348 89 408 511 46 94 3069 414 938 84269 86 337 472 765 835 85407 62 669 82 86578 733 38 98 87057 129 211 12 372 681 82 847 75 8005 239 355 77 743 98836 8903 34 97 597 90005 6 56 305 53 653 709 91193 241 7 92001 321 784 983 93160 86 971 94203 789 853 95060 336 96274 585 741 97038 412 644 870 98281 [illegible] 99165 [illegible]

100070 186 42 84 270 695 949 101008 63 560 766 102588 [illegible] 108195 400 571 683 722 83 104060 194 247 94 436 546 78 [illegible] 105227 719 878 106271 [illegible] 107000 43 485 907 108020 141 46 235 426 559 914 109078 279 97 455 539 741 841 58 110448 58 778 111827 112291 352 482 557 620 759 113066 696 114263 322 521 696 [illegible] 115485 519 90 788 97 984 116066 298 794 858 117100 482 [illegible] 118681 92 119390 689 713 120017 208 516 787 978 121259 307 48 526 97 620 87 854 948 122490 552 724 73 878 123124 211 337 487 519 846 124856 422 525 683 774 125286 530 634 93 1260460 172 361 554 841 78 962 127163 266 417 580 674 128299 528 694 772 129833 995 130751 131445 63 846 940 132126 32 892 979 133108 292 509 23 35 634 808 73 88 981 134447 662 135413 52 744 70 832 136028 153 277 719 864 137230 969 138141 528 642 829 139122 78 95 388 140202 395 651 756 861 141284 538 637 957 85 142205 432 143317 28 580 96 642 863 80 87 964 144117 292 734 145277 427 581 698 795 146395 147111 70 369 543 871 148675 149094 386 424 31 600 761.

150059 142 551 616 20 870 97 151050 164 162044 174 310 418 70 98 969 78 153105 398 895 154312 433 703 31 155400 500 753 869 973 156361 442 534 157057 241 378 589 841 917 158108 480 572 [illegible] 570 160169 79 298 409 69 780 852 962 161170 370 495 162128 723 163111 22 526 796 834 164212 333 723 860 911 41 165781 912 166112 50 98 433 167229 53 608 168017 30 327 76 597 677 778 994 169452 612 822 33 934 170106 69 318 65 638 171188 227 380 435 632 172891 173185 656 174088 570 773 979 175154 714 176307 402 803 921 177116 99 350 423 558 80 178221 32 418 543 696 895 179142 85 202 330 729 906 58 180280 417 825 967 181788 877 977 182471 519 920 183451 517 681 184113 696 987 185192 484 569 730 839 58 998 186338 77 406 512 55 787 97 187248 80 309 56 58 422 34 94 560 902 188155 258 425 585 736 189006 179 204 91 498 514 26 190140 253 475 191023 80 100 899 192065 [illegible] 193188 502 52 194061 383.

IV ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 25.000 zł. padła na r. 7191.

20.000 zł.: 51431.

10.000 zł.: 132731 170652.

5.000 zł.: 1628 26768 62615 74890 108458.

2.000 zł. na n-ry: 8583 17452 41319 61466 69514 77722 88418 103829 106800 118527 121908 122941 126354 141023 173335 178017 177662 179916.

1.000 zł.: 14187 24666 26683 27716 34095 41986 43547 52591 52163 50692 65909 66888 72117 72568 72776 77269 96955 99137 107316 109727 113104 120604 122185 123979 130418 147230 147359 149410 156574 171650 174298 175428 175466 176249 [illegible] 187377.

Wygrane po 200 zł.

127 735 45 816 61 1118 210 607 62 561 2493 3033 80 182 676 887 938 4105 257 528 607 818 5179 90 594 6701 78 7197 407 67 8333 553 623 787 9048 594 657 917 10165 204 329 647 11286 356 471 73 993 12692 835 75 13115 260 515 605 224 14610 908 52 15192 440 731 968 16077 211 368 646 983 17010 [illegible] 18251 338 533 625 800 31 19047 351 412 523 823 20122 27 350 444 396 23079 80 90 180 244 623 743 38 960 68 24140 329 38 25028 796 26178 668 782 27270 556 651 925 57 28249 655 29860 30012 18 174 77 531 729 31058 528 32188 296 401 39 52 510 627 856 33553 84 893 940 34038 567 798 877 973 35295 36183 599 618 949 70 37027 130 442 91 836 80 926.

38450 39125 325 503 36 95 821 40008 412 35 39 707 8 828 41172 220 83 685 815 995 42458 818 43425 609 728 813 52 44061 188 408 45055 231 64 350 476 642 67 47286 895 48339 746 803 949 49101 893 50010 274 633 921 51344 59 71 660 762 80 52264 424 90 523 739 53606 32 53157 215 87 417 551 72 681 767 55556 651 818 57582 789 825 58051 856 87 622 898 933 59376 414 821 56 924 60001 58 146 92 312 46 53 512 907 61245 60 366 461 509 55 62723 843 62 79 83 63357 453 635 739 920 64041 505 77 754 65127 66031 669 711 929 67100 689 700 27 952 68302 57 556 69077 82 588 70128 286 342 600 86 993 71075 292 72022 98 402 517 44 870 926 39 67 73498 647 815 74007 189 212 349 75063 340 76 431 538 52 76070 410 20 710 49 881 92 963 77576 826 989 78214 410 529 76 79452 623 80347 414 747 81284 501 30 652 82183 382 414 81 669 83087 265 650 84036 80 214 400 32 85038 303 851 86290 921 87016 346 664 89 856 907 20 31 61 88225 331 426 588 602 49 711 78 882 89094 216 301 451 524 90326 514 994 91007 22 153 55 58 634 92004 41 238 355 93238 75 502 789 907 94018 19 95164 280 600 843 82 955 96513 649 785 97042 85 93 121 941 98208 411 955 99149 72 240 412 21 50 547 68 100085 135 479 594 786 94 813 970 93 101238 52 908 529 650 701 102009 162 221 580 697 967 103024 30 526 604 728 104115 203 847 105440 599 616 550 107034 557 772 108298 331 438 999 109325 490 627 30 766 833 82 110080 116 974 111 106 281 660 890 112087 261 346 423 503 113141 545 637 904 66.

114485 740 11526 233 1160 325 407 900 117 700 30 928 118181 568 664 119086 334 490 500 5 85 67912 55 120 416 60 694 12088 134 629 788 821 122367 69 505 87 812 123033 181 387 743 958 124061 560 827 125168 314 504 743 126484 85 822 127039 44 62 66 68 215 804 51 978 128 296 349 596 682 129274 473 576 894 130069 325 49 402 634 53 774 131153 453 68 600 63 132459 961 133715 31 134582 770 135033 124 29 61 201 52 56 363 136124 430 539 744 77 953 61 62 137011 18 85 280516 740 997 138020 302 479 90 753 90 880 139399 567 760 846 946 140097 265 886 146027 851 949 142099 123 464 574 729 143341 144055 155 439 595 572 829 145302 95 480 853 967 74 146326 68 88 605 28 58 86 147281 363 544 148374 458 747 822 149076 95 570 622 809 150087 100 76 151051 183 362 808 979.

152620 826 153821 154032 699 762 934 155022 771 915 156280 346 706 947 157334 54 158307 85 704 80 851 52 159079 88 466 624 455 852 160230 431 59 667 161021 147 445 84 795 822 162706 812 17 914 163605 793 164128 165385 469 535 700 38 886 983 166494 505 167039 538 752 168080 3555 941 576 90 779 960 169524 842 170557 912 171105 256 388 933 488 538 60 665 804 986 172137 600 720 805 52 173235 52 624 897 174514 786 888 945 91 175286 524 899 933 176148 724 177102 20 49 276 321 178719 876 977 179012 67 412 83 537 82 703 180044 145 286 512 95 734 842 181187 320 884 182224 318 440 55 [illegible] 938 81 183012 75 90 148 214 507 52 636 65 715 57 840 184112 260 518 796 809 185070 421 88 596 186451 895 187013 134 546 667 84 188109 395 5547 67 709 942 47 189002 79 606 89 838 190133 204 363 757 966 191477 951 192328 561 81 388 193009 246 636 842 194049 149 254 418 537 720 52.

KRONIKA KRAKOWSKA

Do robotników przemysłu metalowego w Krakowie

Oddział Nr. 12 w Krakowie Zw. Rob. Przem. Metalowego w Polsce, na podstawie uchwały Zarządu Głównego tegoż Związku, został rozwiązany.

Natomiast czynny jest oddział Nr. 40 w Krakowie, do którego członkowie rozwiązanego oddziału powinni się przerejestrować.

Rejestracja w dnie powszednie od 6 do 8 wiecz., a w niedzielę i święta od 10 do 1-ej w poł.

Oddział mieści się w domu Zw. Górników, Al. Z Krasińskiego 16.

Głosy czytelników

O szkołę w Zabierzowie

W Zabierzowie pod Krakowem w środku wsi przy głównej trasie znajduje się stara drewniana rudera kryta słomą. Napis głosi: „7-mio klasowa szkoła powszechna w Zabierzowie". W tej ruderze w jednej połowie znajduje się izba szkolna, w drugiej — mieszkanie kierownika szkoły. Obok rudery znajduje się wprawdzie murowany budynek szkolny, w którym dawniej mieściły się 2 izby szkolne; obecnie zostały te dwie izby podzielone na 4 izby. Razem jest 5 izb szkolnych. W każdej izbie jest miejsc najwyżej na 30 dzieci, lecz w każdej mieści się 40 do 45. Spowodu braku izb szkolnych nauka musi się odbywać i popołudniu.

Wieś liczy 3,000 mieszkańców w czem 400 dzieci w wieku szkolnym. Więc budowa nowej szkoły jest pilną potrzebą. W tym celu na dzień 9.VIII r. b. zwołano radę gromadzką. Ale sołtys nie zawiadomił wszystkich radnych o tem posiedzeniu, tylko gospodarzy rolnych, którzy nie chcą słyszeć o budowie szkoły. Między nimi znalazł się i szewc, który najpierw głosował z robotnikami za budową, lecz że jego głos decydował o wniosku, natychmiast zmienił przekonanie i głosował z gospodarzami. Przeciwnicy budowy szkoły tłumaczą, że gromada nie podoła wydatkom budowy, bo nowowybudowany kościół nie jest jeszcze wykończony.

Należy stwierdzić, że kościół został wybudowany przeważnie z dobrowolnych składek ubogiej ludności, a gospodarze rolni przyczynili się w najmniejszej części.

Radni gospodarze chcą i teraz uchronić się od wydatków, choć trzy czwarte ludności Zabierzowa uznaje konieczność budowy szkoły. Jeżeli ci panowie będą tak nadal postępować, to nazwiska ich podamy w prasie.

W. M.

KINO MUZEUM DLA TUR.

W niedzielę dnia 20 września b. r. o godzinie 7 wieczorem Kino „Muzeum" ul. Smoleńsk 9, wyświetla dla TUR. wspaniały program produkcji amerykańskiej p.t.

„OSTATNI SYGNAŁ"

Najlepszy film lotniczy o poświęceniu i bohaterstwie, trzymający w napięciu widza; w głównej roli Richard Barthelomess.

Ponadto doskonała komedja p. t. „Gdy zabawki się budzą" oraz tygodnik dźwiękowy.

Bilety do nabycia wprost przy kasie Kina Muzeum w niedzielę od godz. 10 rano.

Dyżury lekarzy

Dnia 20 września — dzień.

Dr. Kelhofer Artur — Al. Krasińskiego 4.

Dr. Owczyński Tadeusz — Lubicz 34, tel. 168-26.

Dr. Silberberg Stefanja — Starowiślna 41 — tel. 164-63.

Dr. Tepper Arnold — Kalwaryjska 7, tel. 134-52.

Praktyki ZZZ w Państw. Wytwórni Wódek

W Państwowej Wytwórni Wódek w Krakowie p. Stolarczyk, prezes Z.Z.Z. odbywa godzinami konferencje z panami kierownikami poszczególnych działów Wytwórni — na temat robotników i delegatów, należących do Klasowego Związku Zawodowego.

Skutek ciągłych konferencyj jest taki, że pupilkowie „sanacyjni" otrzymują najlżejsze prace, a robotnicy klasowcy pchani są do najcięższej roboty i szykanowani na każdym kroku. Niezależnie od tego p. Stolarczyk i jego adjutanci przynoszą do fabryki ulotki, szkalujące Związek klasowy.

Warto byłoby jednak zobaczyć rachunek sumienia z pięcioletniego władania Z. Z. Z. na terenie Wytwórni: Gdzież się podziały 10-dniówki, dodatki zimowe i świąteczne, wyprawki dla noworodków i mleko dla dzieci?

Przypominamy, że gdy miał zostać wprowadzony podatek specjalny, to p. Stolarczyk bałamucił robotników, że to jest nieprawda.

Takie więc dobrodziejstwa spotkały robotników Wytwórni z ręki Z.Z.Z. i jego prezesa. Nie pomogą ulotki, szkalujące Związek klasowy, bo robotnicy sami orjentują się dobrze, kto jest ich prawdziwym obrońcą.

Z miasta

REJESTRACJA POBOROWYCH.

Władze wojskowe opublikowały odezwę o rejestracji wszystkich mężczyzn, urodzonych w r. 1916. Obowiązek rejestracji obejmuje również wszystkich tych mężczyzn do 50 roku życia, którzy do tej pory nie mają ustalonego przydziału i nie uregulowali swego stosunku do służby wojskowej.

ALARM LOTNICZY.

Na murach miasta pojawiły się odezwy do mieszkańców m. Krakowa, zapowiadające na dzień 26 września alarm lotniczy.

Odezwy zawierają szczegółowe przepisy, normujące zachowanie się ludności podczas alarmu. Na sygnał dany syrenami fabrycznemi, kolejowemi, klaksonami samochodowemi i t. d. w mieście pogasną światła i zamrze cały ruch uliczny. Stan ten trwać będzie aż do ponownego sygnału, zwiastującego zakończenie alarmu.

OSTRZEŻENIE.

Izba przemysłowo - handlowa w Krakowie, na prośbę wicekonsulatu holenderskiego w Krakowie, zawiadamia zainteresowane przedsiębiorstwa, iż przed akceptowaniem korzystnych ofert holenderskich dostawców cebulek kwiatowych, należy zasięgać informacji w holenderskich placówkach dyplomatycznych, względnie konsularnych, lub w Ministerjum dla rolnictwa i rybołóstwa w Hadze.

KONCERTY NA PLANTACH.

Z inicjatywy władz wojskowych, w pogodne niedziele orkiestra wojskowa dawać będzie bezinteresownie koncerty między godz 11½—1½ w poł. w kółku na plantach, naprzeciw hotelu „Krakowskiego".

ZAMKNIĘCIE ULICY.

Z powodu przebudowy kanału w ulicy Czarnowiejskiej, na odcinku od Al. Mickiewicza do ul. Konarskiego, zamyka się tę część ulicy dla komunikacji kołowej z dniem 18 b. m.; ruch skierowuje się przez ul. J. Lea i ul. Konarskiego lub przez ul. Szopena i ul. Konarskiego.

Robotnicy popierajcie swoje pismo

Historje dnia

Skorzystał z manewrów. W niedzielę 13 b. m. o godz. 5-ej po poł. w Krakowie na linji C-D, podczas przemarszu wojsk z manewrów, nieznany osobnik wyciągnął tow. Franciszkowi Kubankowi z marynarki portfel z gotówką 80 zł., oraz dowodem osobistym i książeczkę KKO.

Przeciwko podjęciu gotówki na książeczkę zostało zrobione zastrzeżenie, a cała zawartość portfelu jest dla znalazcy, poza gotówką, bez wartości; poszkodowany uprasza o zwrot portfelu z dowodem osobistym, który równocześnie unieważnia wraz z dokumentami i książeczką oszczędnościową na podany adres za pośrednictwem poczty. *Kubanek Franciszek.* Kraków, ul. Stolarka 6, m. 14.

Podstępna kradzież. Dnia 16 b. m. o godz. 15.30 wszedł do mieszkania Panka Jana, zam. przy ul. Księcia Józefa Poniatowskiego 47, nieznany osobnik, rzekomo z ofertą dostawy węgla, a korzystając z nieuwagi domowników, skradł zegarek i torebkę damską, wartości 25 zł.

Samobójstwo. Dnia 17 b. m. o g. 6.30 Włodzimierz Kułaj, urzędnik Zarządu miasta, zam. przy ul. Kopernika 36, udał się do piwnicy i poderżnął sobie, w zamiarze samobójczym, gardło. Rannego opatrzył lekarz, mieszkający w tym samym domu, który polecił odwieźć Kułaja na klinikę chirurgiczną U. J. Powód samobójstwa nieznany.

Co grają w kinoteatrach

ADRIA: „Błękitna parada".
APOLLO: „Pokusa".
ATLANTIC: „Pieśń miłości" i „Samochód nr. 99".
BAGATELA: „Czarny pokój" i rewja polityczna „Codziennie o 8-ej".
DOM ŻOŁNIERZA — „Teraz i zawsze" i „Ala w krainie czarów".
MUZEUM: „Dodek na froncie".
JROMIEŃ: „Książę Woroncew".
SZTUKA — „Ucieczka ku szczęściu".
STELLA: „Hrabia Monte Christo"
ŚWIT: „Carewicz".
UCIECHA: „Noce weneckie".
WANDA: „Rose-Marie".

Radjo krakowskie

NIEDZIELA, 20 września 1936 r.

8.00 Audycja poranna. 8.55 Program na dzień bieżący. 9.00 Warto posłuchać (płyty). 9.40 Chór Nowowiejskiego. 10.00 Transmisja z uroczystości 50-lecia Zakładu im. św. Józefa w Chyrowie. 11.45 Pogadanka teatralna. 11.57 Sygnał czasu, hejnał. 12.03 „Co kto lubi" — koncert Małej orkiestry P. R. O 13.00—13.20 Marjana Ruth Buczkowskiego fragment z pow. „Tragiczne pokolenie". 14.30 „Walka o len". 14.45 Pogadanka regjonalna: „Ło babie co popadła w corna rozpac". 15.00 Koncert reklamowy. 15.30 „Swojskie melodje" wykona Polska Kapela Ludowa. 16.30 Reportaż z życia. 17.00 Kongres muzyki kościelnej. 18.00 Teatr Wyobraźni u obcych (Holandja) — premiera słuchowiska oryg. p. t. „Wielka wygrana". 18.30 „1000 taktów muzyki". 20.20 „Co czytać?" (przegląd twórczości lirycznej polskiej w ostatniem dziesięcioleciu) omówi T. Makowiecki. 20.35 Przegląd polityczny. 20.45 Dziennik wieczorny. 21.00 Pierwszy koncert międzykontynentalny— transmisja z Nowego Yorku. 21.30 „Na wesołej fali lwowskiej". 22.00 Wiadomości sportowe. 22.15 Lokalne wiadomości sportowe. 22.20 Koncert solistów.

Repertuar

TEATR IM. SŁOWACKIEGO.

Niedziela 20 września popoł. „Kibic"; wieczór „Arleta i zielone pudła".

W niedzielę wieczór dana będzie świetna komedja A. Hamika „Arleta i zielone pudła" w opracowaniu scenicznem reż. W. Biegańskiego w premjerowej obsadzie.

„OPOWIEŚCI HOFFMANA"

z Adą Sari — Hornerem i Bedlewiczem.

Najpopularniejsza i pełna ulubionych melodji fantastycznych opera Offenbacha wykonana zostanie w poniedziałek dnia 21 bm. Obok znakomitych gości bierze udział w wykonaniu cały zespół T-wa Operowego z pp.: Pastówną, Mazankiem, Kruszewskim, Woźniakiem, Mazurkiem i in. Dyryguje B. Wallek - Walewski, reżyserja J. Stępniewskiego.

Koncert Józefa Schmidta zapowiedziany na sobotę dnia 19 bm. w Starym Teatrze, nie odbędzie się, a to z powodu nagłej niedyspozycji artysty.

KRONIKA ŚLĄSKA

Życie robotnicze

ZEBRANIA C. Z. G.

dnia 20 września:

Kochłowice — o godz. 10-ej u Rekusa. Ref. tow. Turk.

Nowa-Wieś — o godz. 10-ej u Góreckiego. Ref. tow. Chrószcz.

Rojca — o godz. 15-ej u Gruszki. Ref. tow. Janta.

Podlesie — o godz. 15-ej u Stabika zebranie załogowe kop. „Boer". Ref. tow. Stańczyk.

Chebzie — o godz. 14-ej u Miarki. Ref. tow. Chrószcz.

Bogucice — o godz. 11-ej w Domu Ludowym. Ref. tow. Janta.

Mała Dąbrówka — o godz. 10-ej u Kuli. Ref. tow. Waszak.

Lipiny — o godz. 10-ej u Machonia. Ref. tow. Kaczmarski.

ZEBRANIA INWALIDÓW.

Dnia 20 września br.

Imielin — zeb. inw. o godz. 15-tej u p. Szefczyka, ref. tow. Drozdek.

Pawłów — Kończyce — zeb. inw. o godz. 16-tej u p. Widawskiego, ref. tow. Marek i Markowa.

Dnia 23 września br.

Hajduki Wielkie — zeb. inw. o godz. 15-tej w świetlicy, ref. tow. Marek i Markowa.

ZEBRANIE INWALIDÓW przy P. P. S.

Lipiny — o godz. 10-ej zebranie CZG u p. Machonia; ref. tow. Kaczmarski.

Pawłów-Kończyce — o godz. 4-ej u p. Widawskiego; ref. tow. Marek i Markowa.

Imielin — o godz. 15-ej u p. Szefczyka; ref. tow. Drozdek.

Zebranie w Wielkich Hajdukach nie odbędzie się.

ŻYCZENIA.

W dniu 19 b. m. obchodzi tow. Gawliczek Franciszek z Wielkich Hajduk swe urodziny, kończąc 53 lat życia. Z okazji tej składamy najserdeczniejsze życzenia zdrowia i wszelkiej pomyślności.

Koło miejscowe Wielkie Hajduki i Wydział Inwalidów przy PPS oraz Redakcja „Gazety Robotniczej".

Niesamowite wyczyny ks. Reginka w Golejowe

Z kół parafjan w Golejowie (pow. Rybnicki) piszą nam:

Przed kilku laty przystąpiła gmina w Golejowie do budowy nowego kościoła. Jakkolwiek gmina nie jest bogata, to ofiarność ludzi na ten cel była duża. Między innymi podarował tamtejszy rolnik Jan Paprotny sześć mórg ziemi pod budowę kościoła, cmentarza, ogrodu i t. d., dalej 3.000 zł. na budowę kościoła, oraz postawił do dyspozycji Komitetu budowy dwie pary koni z wozami i obsługą.

Proboszczem parajfi został ks. Reginek, który zbyt prędko chciał zabudować probostwo kosztem gminy. Chociaż w probostwie urządzono większą salkę na cele związków katolickich, ks. Reginek nie chciał mieć tej sali w swem probostwie, lecz przebudował na ten cel stodołę, dalej zbudował sobie nową stodołę, (wszystko na koszt gminy).

Różne zatargi wywołały u ks. Reginka nienawiść przeciwko J. Paprotnemu, który znany był jako wierny katolik. I tak ks. Reginek kilkakrotnie ominął w kościele Paprotnego przy komunji; 78-letni Paprotny, który całe życie był wierzącym katolikiem zmartwił się do tego stopnia takiem zachowaniem się ks. Reginka, że ciężko zachorował. Gdy leżał na łożu śmierci posłał po ks. Reginka z prośbą o udzielenie mu ostatnich sakramentów. Jednak ks. Reginek nie przybył, tak, że stary Paprotny zmarł bez księdza. Również na pogrzeb p. Paprotnego ks. Reginek nie przybył.

Rodzina zmarłego zapłaciła za miejsce na cmentarzu 60 zł. i postawiła skromny krzyż drewniany z fotografją p. Paprotnego. Ks. Reginek kazał fotografję dwukrotnie zerwać, zaś grabarza, który sprzeciwił się temu, zwolnił z pracy. Zaznaczyć należy, że rodzina p. Paprotnego znana jest jeszcze z czasów pruskich, jako rodzina polskich działaczy, ofiarnych na cele narodowe.

Stosunek ks. Reginka do gminy jest również niesamowity. Naprzykład córkę p. Paprotnego kazał wyrzucić z ławki w kościele, aczkolwiek ławka była przez nią wynajęta. Sprawa ta miała swój epilog w sądzie, gdzie ks. Reginek nie odegrał zbyt chlubnej roli. Pod adresem parafjan wyrażał się ks. Reginek, w sposób, nie dający się powtórzyć.

Prawie wszystkie katolickie towarzystwa miejscowe zwróciły się z zażaleniem do Kurji Biskupiej, domagając się odwołania ks. Reginka. W liście przytoczono, że ks. Reginek każe płacić parafjanom po 20 gr. za miejsce na balkonie, że kto nie zapłaci, tego się wyrzuca, przyczem ks. Reginek nieraz własnoręcznie bierze udział w wyrzucaniu, niszcząc opornym ubranie. Taki stosunek do parafjan wywołał ten skutek, że 2/3 parafjan nie chodzi do kościoła. Wszelkie jednak zażalenia i prośby do Kurji Biskupiej o zaprowadzenie porządku w parafji nie dały wyniku. Czy Kurja Biskupia ma więcej uznania dla ks. Reginka, niż dla parafjan Golejowa, którzy tak ofiarnie przyczynili się do budowy kościoła?

Repertuar

TEATR POLSKI.

Sobota, 19 września „Marcowy kawaler" i „Majster i czeladnik" godz. 15.30 dla szkół i „Wyzwolenie" o g. 20-tej.

Niedziela, 20.9: „Rozkoszna dziewczyna" o g. 16-ej.

Niedziela, 20.9: „Szesnastolatka" o godz. 20-ej.

Pod adresem Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach

Województwo oddaje każdego roku budowy różnym firmom. Czy nie byłoby dobrze, żeby przed oddaniem roboty województwo zasięgnęło opinji związków zawodowych, czy ta lub inna firma wywiązuje się lojalnie z obowiązków wobec robotników? Przedewszystkiem zaprowadziłoby to porządek i respekt wobec rozporządzenia min. Op. Społ., którem nadana została moc obowiązująca umowom zbiorowym i nie okradanoby robotników, już i tak marnie opłacanych. Chyba od urzędów, rozdających roboty za pieniądze publiczne, można się domagać, żeby roboty oddawane były uczciwym firmom, lojalnym wobec robotników i ich organizacji, oraz wobec organów powołanych do pilnowania obowiązujących praw.

Tak naprzykład nie wywiązuje się z tych obowiązków budowniczy Madeja z Katowic, który otrzymał budowę muzeum, oraz szkoły w Łaziskach Górnych. Przy budowie szkoły w Łaziskach Górnych nie stosuje się p. Madeja do postanowień umowy w budownictwie. Dzięki temu, że robotnicy zorganizowali się w Centralnym Związku Rob. Budowlanych, Związek zajął się tą sprawą i skierował ją do inspektora pracy w Rybniku. Mimo wezwania insp. pracy do przedłożenia list płatniczych do 3 września, p. Madeja nie spełnił przyrzeczenia, danego insp. pracy na piśmie, że zastosuje warunki umowy zbiorowej.

Województwo winno postawić wszystkim firmom, które otrzymują roboty z województwa, warunek, by pod każdym względem lojalnie wykonywały ustawy i umowy, chroniące robotników przed wyzyskiem.

Organizacje zawodowe są powołane do pilnowania prawnych przepisów; chcą w tem pomagać władzom — niech i władze pomagają organizacjom zawodowym, a wtedy niewątpliwie zrobiony będzie duży krok naprzód ku uzdrowieniu obecnych stosunków.

Sądzę, że te kilka uwag będą wzięte poważnie pod uwagę przez wszystkie urzędy, które oddają prace do wykonania.

35 biedaszybikarzy przed sądem

W najbliższych dniach odbędzie się przed sądem grodzkim w Mikołowie rozprawa przeciw 35 biedaszybikarzom, przeważnie z Mokrego.

Akt oskarżenia zarzuca im, że w ostatnich latach zniszczyli kilka morgów lasu, należącego do Sp. „Giesche" w okolicy dworca w Mokrem. Drzewo z lasu zostało zużyte do budowy biedaszybów. Po przekopaniu całego lasu zabrali się szybikarze do budowania szybu koło szosy, która prowadzi z Katowic do Orzesza. Szybików takich założono około 300 i w rezultacie podobno podminowały one szosę, która zawaliła się na przestrzeni 800 mtr.

Ponieważ szosa zapada się w dalszym ciągu, zarządziła gmina zamknięcie szosy z powodu wielkiego niebezpieczeństwa dla ruchu kołowego.

Usiłowane zabójstwo

Dn. 16 bm. około g. 9, 19 l. Emanuel Szłapka, zam. w Pszowie pow. Rybnik — w czasie sprzeczki z bratem Franciszkiem lat 23, strzelił do niego z broni palnej, lecz strzał chybił, poczem zbiegł w niewiadomym kierunku. W toku pościgu został Szłapka Emanuel dnia następnego zatrzymany, lecz broni przy sobie już nie posiadał. Dalsze dochodzenia w toku.

Zderzenie pojazdów

Dn. 16 bm. około g. 9 rano jadący samochodem ciężarowym z przyczepką szofer Mieszała Zygfryd z Czerwionki pow. Rybnik, najechał na drodze w St. Bielsku na parokonną furmankę Jenknera Andrzeja z Olszówki-Polnej, pow. Bielsko. Jadący furmanką Jenkner spadł na ziemię i doznał ciężkich obrażeń ciała. Przewieziono go natychmiast do szpitala w Bielsku, gdzie na skutek odniesionych okaleczeń zmarł tego samego dnia. Szofera Mieszałę zatrzymano do dalszych dochodzeń.

Radjo śląskie

NIEDZIELA, 20 września.

8.30 „Surmy śląskie". 8.45 Dziennik poranny. 9. Najpopularniejsze utwory. 9.40 Chór im. Nowowiejskiego. 12.03 „Co kto lubi". 14.30 Zespół Schrammel'owski. 15. „Czy warto dziś obrać zawód rzemieślniczy". 15.30 Swojskie melodje wykona Polska Kapela Ludowa. 16.30 Reportaż z życia. 18. Teatr Wyobraźni u obcych (Holandja). 18. 1000 taktów muzyki. 20.00. Co czytać. 20.45 Dziennik wieczorny. 21. Pierwszy koncert międzykontynentalny. Transmisja z Nowego Jorku. 21.30 „Na wesołej lwowskiej fali". 2. Wiadomości sportowe ze wszystkich rozgłośni P. R. 22.20 Koncert solistów.

Redaktor odpowiedzialny: LUDWIK WINTEROK.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo-Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.